

Instans: Bildningsnämnden
Tid: 2017-02-27 kl.15:00
Plats: Molla skola

Sammanträdet inleds med information gällande ombyggnationen av Molla skola med efterföljande rundvandring, efter rundvandring återupptas sammanträdet.

Ärendena har beretts av bildningsnämndens presidium.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Anthon Gustavsson
Sekreterare

Information:

- BN= slutgiltigt beslut fattas i bildningsnämnden.
- KS = slutgiltigt beslut fattas i kommunstyrelsen.
- KF = slutgiltigt beslut fattas i kommunfullmäktige.
- Info = Information.
- Ett X markerar att handlingar finns bifogade i kallelsen.
- VS markerar att handlingar presenteras vid sammanträdet.

<i>KL</i>	<i>NR</i>	<i>Besluts -organ</i>	<i>Ärende</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>	<i>Föredragandel/ Kommentar</i>
			Sammanträdets öppnande			Ordförande
			Upprop			Nämndsekreterare
			Val av justerare och tid för justering			Ordförande
15.00	1	Info	Information gällande ombyggnation av Molla skola		--	projektledare
16.00	2	KF	Verksamhetsberättelse 2016	UN 217/2016	X	controller, bildningschef
16.15	3	KF	Ombudgetering av investeringsmedel 2016-2017	UN 148/2016	X	controller
16.20	4	BN	Svar till Skolinspektionen angående tillsyn vid Eriksbergs skola	UN 213/2016	X	bildningschef, utvecklingsledare
			PAUS			
17.00	5	BN	Plan för att åtgärda brister i inomhusklimatet, Altorpskolan	UN 215/2016	--	bildningschef
17.20	6	Info	Information om ansökningsläget på Kunskapskällan		--	bildningschef
17.30	7	Info	Information om uppföljning av betyg ht 2016 och nationella prov vt 2016	UN 9/2017	X	utvecklingsledare
17.45	8	BN	Bildningsnämndens kompetensutvecklingsplan 2017-/2018	UN 17/2017	X	utvecklingsledare
17.50	9	BN	Kvalitetsrapport Flerspråkighet 2017	UN 8/2017	X	utvecklingsledare
18.10	10	Info	Förvaltningschefen informerar		--	bildningschef

<i>NR</i>	<i>Meddelandeförteckning</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
1	TN § 20 2017-02-02 Förväntad budgetavvikelse gällande projekt Molla skola.		X
2	TN § 17 2017-02-02 Fråga till Bildningsnämnden från Tekniska nämnden- Planering av investeringar i Od skola.		X
3	KS § 5 2017-01-23 Äskande från bildningsnämnden gällande ombyggnation av Ugglans lekhall för start av ny femårsverksamhet		X
4	Samverkan mellan Herrljunga kommun och Vårgårda kommun gällande vuxenutbildning, KOMVUX		X

<i>Delegeringsbeslut</i>	<i>DNR</i>	<i>Handlingar bifogas</i>
Anmälan av delegeringsbeslut under tidsperioden 2016-01-30- -2017-02-27	Förteckning förvaras på Bildningskontoret.	Bildningschef

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 2

Presidieskrivelse
2017-02-10
UN 217/2016 601

Sida 1 av 1

Verksamhetsberättelse 2016

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Verksamhetsberättelse 2016-12-31 Bildningsnämnden

Sammanfattning

Bildningsnämndens resultat för 2016 summeras till plus 3 474 tkr. 2016 hade bildningsnämnden som krav att lämna ett överskott på 900 tkr, beror på justerad barnantalsprognos. Efter justerad avräkning uppgick avvikelsen till plus 2 574 tkr vilket motsvarar 1,1 % av årsbudget på 233 762 tkr.

Överskottet beror till största del på förskoleverksamheterna där bland annat personalkostnaderna varit betydligt lägre än vad man budgeterat för 2016.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2016-02-09

Verksamhetsberättelse 2016-12-31 Bildningsnämnden

Förslag till beslut

Bildningsnämnden godkänner verksamhetsberättelsen.

Namn: Jonathan Arnljung

Titel: Controller

Expedieras till: Kommunfullmäktige

DIARIENUMMER: 2016-217
FASTSTÄLLD/INSTANS: 2017-xx-xx
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2017-
GILTIG TILL: -----
DOKUMENTANSVAR: Förvaltningschef

Verksamhets- berättelse 2016-12-31

Bildningsnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Ärende 2

Innehåll	
Inledning/Sammanfattning.....	2
Ansvar och uppdrag	2
Verksamhetsbeskrivning	2
Framtid	4
Mål.....	6
Inriktningsmål och prioriterade mål	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Ekonomi	12
Drift.....	12
Investeringar.....	15
Bilaga målkriterier	16

Inledning/Sammanfattning

Ansvar och uppdrag

Nämndens uppdrag är att tillhandahålla utbildnings- samt kultur- och fritidsgårdsverksamhet för kommunens invånare på uppdrag av kommunfullmäktige. Detta gör nämnden genom att driva verksamheterna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och gymnasieskola enligt den skolstruktur som kommunfullmäktige har beslutat. Gymnasiesärskola bedrivs inte i egen regi, utan platser köps utanför kommunen. Kommunal vuxenutbildning bedrivs i en gemensam organisation med Vårgårda som huvudman. Nämndens kulturansvar innebär ett övergripande kulturansvar samt ett ansvar för bibliotek och musikskola. Till detta kommer också ansvaret för fritidsgårdsverksamheten.

Kommunfullmäktige är huvudman för skolverksamheten och har utifrån inriktningsmål fastställt prioriterade mål för Bildningsnämnden samt fördelat ekonomiska resurser till nämnden i form av kommunbidrag. Nämnden har verksamhetsansvaret inför kommunfullmäktige, som i sin tur har huvudmannansvaret inför staten. Statens uppdrag innebär att huvudmannen har ett ansvar för att utbildningen genomförs enligt de statliga styrdokumenterna så att mål och riktlinjer i skollag och förordningar kan uppfyllas. Bildningsnämndens verksamheter har också att hantera en dubbel styrning genom att staten ställer krav på huvudmannen direkt, men också krav som går förbi huvudmannen direkt till rektorer och lärare.

Nämnden har ansvar för att bedriva ett fungerande systematiskt arbetsmiljöarbete vid sina skolor och nämndens skolverksamhet har också varit föremål för tillsyn av Arbetsmiljöverket. Tillsynen resulterade i ett flertal förelägganden och förvaltningen har i maj 2016 skickat omfattande svar som därefter har kompletterats med ytterligare en rutin innan Arbetsmiljöverket avslutade tillsynen.

Skolinspektionen har under 2016 genomfört en tillsyn av utbildningen i Herrljunga kommun och i november 2016 kom beslutet. Beslutet konstaterade brister inom två områden och gav huvudmannen fyra förelägganden. Åtgärder för att avhjälpa bristerna ska skriftligen redovisas till Skolinspektionen senast 2017-02-24.

Bygg- och miljö har också genomfört en ventilationskontroll i samtliga skolor i Herrljunga kommun. Altorpskolan har tagit emot föreläggande som innebär att Bildningsförvaltningen åläggs att inkomma med en åtgärdsplan för hur ventilationsproblemet ska lösas tillsammans med en tidsplan.

Verksamhetsbeskrivning

Gemensamt

Elevhälsan har sedan något år tillbaka kompletterats med specialpedagoger vid samtliga förskole-/rektorsområden. Denna insats förväntas påverka förutsättningarna att i högre grad tidigt kunna stödja barn och elever. Ibland genom att stödja arbetet med extra anpassningar och när inte det är tillräckligt genom att utreda och planlägga ett särskilt stöd. Från och med läsåret 2016/2017 har elevhälsan kompletterats med logoped, en satsning som skett i samverkan med Vårgårda.

Förskola

Projektering av nya förskoleavdelningar samt nytt kök och ny matsal tillsammans med en mindre till- och ombyggnad av skolverksamheten vid Horsby har ändrat inriktning under året. Den ändrade inriktningen har inneburit att om- och tillbyggnad kommer att ske i etapper med start av tillbyggnad av nya skollokaler. Förskolan kommer att samla verksamheten vid Horsbygården vid åtta avdelningar. Dessa avdelningar kommer att ersätta de flesta temporära förskolelokalerna i tätorten.

En nettoökning av barn i förskoleåldern har medfört krav på utökning av nya avdelningar också i Ytterby förskoleområde och i maj togs den nya förskoleavdelningen Jätten i drift i Hudene.

Tillbyggnad av ny förskola med kök och matsal har startat i Molla och beräknas stå klar för inflyttning från och med läsåret 2017/2018. Då ersätts den temporära paviljong som akut fick ersätta Mollagården våren 2012.

Förskoleklass, grundskola, grundsärskola

Det systematiska kvalitetsarbetet har utvecklats för att bli alltmer komplett och har resulterat i mer kvalificerade rapporter med uppföljningar och analyser av de mål utbildningsverksamheten har att förhålla sig till. Underlagen består bland annat av trivselenkäter kring ”mjuka” värden samt sammanställningar och analyser av dessa. Även elevernas måluppfyllelse i form av kunskapsresultat, nationella prov och betyg följs och analyseras systematiskt och förbättringsinsatser identifieras, planläggs och beslutas.

Antalet barn med rättighet till grundsärskolans verksamhet har minskat och från och med höstterminen 2015 undervisar elever från och med åk 5 och uppåt i grundsärskolan på Altorp. För grundsärskoleelever i de tidiga skolåren bedrivs utbildningen i inkluderad verksamhet i grundskolan. Under slutet av 2016 har några mottagningsbeslut om rättighet till grundsärskolans skolform tagits och några nya elever är mottagna i grundsärskolan tidiga skolår.

Tidigare IKT-plan har löpt ut och en ny är under framtagande. Den nya IKT-planen kommer att ha ett pedagogiskt fokus och avsikten är att planen ska beslutas av Bildningsnämnden under första kvartalet 2017. Ett förslag på nationell strategi för IKT 2022 har kommit under året och den är vägledande för planläggning och arbetet med ny IKT-plan för Bildningsförvaltningen.

Från och med läsåret 2016/2017 är satsningen vid Altorpskolan fullt utbyggd och samtliga elever har tillgång till en-till-en datorer. Det ökade antalet datorer ställer stora krav på skolans nätverk och behov finns att förnya och utveckla nätverket så att det bättre svarar mot den pedagogiska användningen.

En samverkan mellan grundskolans senare år och det lokala näringslivet har utvecklats under de senaste läsåren och kommer att fortsätta de kommande åren. Syftet är bland annat att synliggöra det lokala näringslivet, tillverkningsindustrin och övriga yrkeslivet och därigenom möjliggöra att alla ungdomar kan göra väl underbyggda programval till gymnasiet.

Gymnasieskolan

Kunskapskällan har vidareutvecklat sin profilering kring de fyra ledorden; Internationellt fokus, Miljö och Hållbarhet, Entreprenörskap och Retorik. Ledorden knyter samman utbildningen vid samtliga program och förbereder ungdomarna för ett vuxenliv där de kan förverkliga sina framtidsdrömmar.

Samverkan mellan näringslivet och Kunskapskällan har vidareutvecklats, bland annat i syfte att skapa en större medvetenhet om de kompetenser som efterfrågas av tillverkningsindustrin. Samarbetet mellan företagen och yrkesprogrammen har utökats med nya företag och yrkesprogrammen har ett mycket gott samarbete med företagen med många aktiva handledare som tar emot eleverna under den arbetsplatsförlagda utbildningen.

Komvux

Den gemensamma vuxenutbildningsorganisationen med Vårgårda som huvudman har fortsatt varit framgångsrik både avseende kvalitet, antal utbildningsplatser och ekonomi. Antalet SFI-elever har ökat något för att nu ligga på drygt 100 elever. Dock har ännu inte effekten av den stora ökning som väntas komma från Migrationsverkets boenden märkts.

Elevantalet på gruv, grundläggande vuxenutbildning, är konstant, dock har vi sett en liten minskning vad gäller elever som läser gymnasiekurser, vilket antas vara en effekt av den goda konjunkturen. De som är nära arbetsmarknaden får i stor utsträckning arbete.

Musikskola

Musikskolan har fortsatt arbetet med elevrekrytering och ökad tillgänglighet för unga vuxna under 2016. Kulturrådet har beviljat ansökt bidrag för att bredda verksamheten med rytmik, sång, bild, drama och dans. Verksamheterna bild, dans och drama planeras för start till våren 2017.

Bibliotek

För att locka barn och ungdomar till bibliotek, böcker och läsning drev biblioteket åter projektet 'Sommarboken' under sommarlovet 2016. Biblioteket deltog också med verksamhet på de av kommunen anordnade aktivitetsdagarna för barn och ungdom i Stadsparken i Herrljunga.

Under vårens Berättarcaféer på kulturhuset delade några Herrljungabor med sig av sina egna eller någon annans livsberättelser.

Fritidsgård

Ansvar för fritidsgården ligger sedan 2015 under rektor på Altorpskolan och fokus har varit att erbjuda en verksamhet som attraherar också tjejer. Under förra läsåret besöktes fritidsgården flitigt av våra nyanlända elever. Bildningsnämnden har tilldelats en utökad budget för 2016 och 2017 i syfte att göra fritidsgårdsverksamheten mer tillgänglig i Herrljunga och Ljung/Annelund. Under december 2016 nystartades fritidsgårdens verksamhet i Kyrkans hus i Ljung/Annelund.

Framtid

Gemensamt

Nationellt prognostiseras en stor brist på legitimerade förskollärare och lärare, vilket beräknas innebära att ca 65 000 lärare kommer att saknas 2020. Effekter av detta kommer att visa sig också i Herrljunga kommun.

Förstudien av Altorpskolan har avslutats och renovering med om- och tillbyggnad har flyttats fram i tid. Ventilationen i Altorpskolans äldsta del måste prioriteras och åtgärdas i närtid, då den mycket undermålig och ett föreläggande har riktats till Bildningsförvaltningen.

Förstudien av förskola med nya avdelningar i tätorten har utrett möjligheterna att samordna detta vid Horsby för att också tillgodose Horsbyskolans behov av lokaler. En ändrad inriktning har tagits som innebär att första etappen kommer bli att bygga till skolan. Därefter iordningställs förskolans lokaler så att det sammanlagt blir åtta förskoleavdelningar. Nästa etapp blir att bygga gemensamt kök för förskola/skola med ny skolmatsal. Avsikten är att de tillbyggda skollokalerna ska stå klara för inflyttning under 2018, förhoppningsvis redan till läsårsstarten.

Förskola

Den utbyggda förskoleverksamheten prognostiseras ha behovstäckning, vilket förväntas innebära att kön kan hanteras utan väntetider utanför lagkravet. Antalet barn med barnomsorg på obekvämtid är tämligen oförändrat och under 2016 har förskolan endast haft några enstaka placeringar. Under 2017 kommer verksamheten i Innerby förskoleområde att förtätas genom att Sländans förskoleverksamhet ska lämna sina lokaler i Hagen och Ugglans lekhall ska efter en mindre ombyggnad öppna som en ny, tillfällig avdelning.

Grundskola, grundsärskola

Antalet elever i grundskolan ökar nu igen, så också antalet elever mottagna i grundsärskolan. Prognosen säger att elevantalet kommer att fortsätta öka de närmaste åren och då framför allt i Herrljunga tätort där Horsbyskolan berörs.

Rutiner för att möta grundsärskolans elever i de tidiga årskurserna i inkluderad form vid respektive grundskola har arbetats fram i förvaltningen.

Gymnasieskola

Kunskapskällan har under året arbetat för att bli ETG-certifierad, en certifiering som innebär att eleverna kan påbörja sitt arbete som elektriker direkt efter gymnasieexamen. Skolan har inte nått ända fram och har därigenom ännu inte certifierats.

Kunskapskällan har förstärkt sitt samarbete med ytterligare nya företag (Autoliv, Blomdahls, Talent Plastics, Lesjöfors och Starsprings). Samarbetet knyts i första hand till den arbetsplatsförlagda utbildningen på El- och Energiprogrammet och Industritekniska programmet.

Läsåret 2016/2017 var få sökande till gymnasieskolan och ett några program hålls vilande då antalet sökande varit mycket få. Det gäller Ekonomiprogrammet, Samhällsvetenskaps-programmet och Restaurang- och Livsmedelsprogrammet.

Mål

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 161231	Kommentar
1:1 Alla barn och elever ska känna sig trygga och kunna utvecklas så att de kan förverkliga sina drömmar med tro på sig själva.		

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 161231	Kommentar
2:1 All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar.		

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 161231	Kommentar
3.1 Alla barn och elever ska utveckla förmågan att arbeta i demokratiska arbetsformer.		
3.2 Förskola och skola som präglas av god tillgång och hög kvalitet		

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 161231	Kommentar
4.1. Barn och elever ska stimuleras redan i tidiga år för att utveckla ett entreprenöriellt lärande.		
4.2. Invånare i kommunen ska ha ett minskat beroende av försörjningsstöd.		Minskad behörighet drar ner måluppfyllelsen

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Uppfyllt per 161231	Kommentar
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2 % av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.		Avvikelse från driftbudget.
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens resultat.		Avvikelse från investeringsbudget.
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70 %.		Följs endast upp kommunövergripande.

6. Herrljunga kommun arbetar i enlighet med det av kommunfullmäktige fastställda personalpolitiska programmet.

Prioriterat mål	Uppfyllt per 161231	Kommentar
6:1 Antalet sjukfrånvarodagar ska minska.		Andelen sjukdagar har fått en marginell ökning under 2016. Dock har den långa sjukfrånvaron över 60 dagar minskat.
6:3 Antalet medarbetare med önskad sysselsättningsgrad ska öka.		Har ökat mycket marginellt.

Personal

	% sjuktal		Sjuktal % – lång > 60 dgr av totalt sjuktal (151201-161130)		Andel heltid % 30 nov 2016	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015
Kvinnor	6,0	5,7	50,4	52,6	73,5	74,4
Män	2,6	3,0	39,5	42,4	82,5	74,4
Totalt	5,4	5,2	49,6	51,6	74,7	74,4

NYCKELTAL	ANALYS	ÅTGÄRDER
	<p>Avvikande siffror alt negativt resultat förändringar och orsaker</p> <p>Var och Vad</p>	<p>Som planeras</p>
Sjukfrånvaro	<p>Bildningsförvaltningen har en marginell ökning av sjukfrånvaron mellan 2015 och 2016 med 0,2 %.</p> <p>Dock har den långa sjukfrånvaron, över 60 dagar, minskat med 2 %.</p> <p>Ett aktivt och strukturerat Rehabarbete har inletts med stöd av HR-specialist under hösten 2016. Detta har gett resultat och mer än 40 % av förvaltningens långtids-sjukskrivningar har avslutats.</p> <p>Vissa verksamheter har en högre sjukfrånvaro, men skillnaden är mycket stor mellan olika enheter inom samma verksamhet. Verksamheter som ligger över förvaltningens genomsnitt avseende sjukfrånvaro är förskola, fritidshem, gymnasieskola och bibliotek. Det finns en stor variationer inom verksamheterna förskola och fritidshem, där vissa enheter har en väldigt låg sjukfrånvaro och andra ligger väldigt högt.</p> <p>Frisknärvaron är ett mått på personal som är helt utan sjukdag under ett år. Förvaltningen har en hög frisknärvaro även om den minskat med ett par procent mellan 2015 och 2016.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Förskolan ingår i ett övergripande projekt i HR-enhetens regi för att sänka sjukfrånvaron. - Hälsa är en stående punkt vid APT. - Trivselinsatser och friskvårdsaktiviteter kopplade till arbetet. - Chefsgruppen lär av varandra kring framgångsrika förebyggande insatser. - Respektive chef inleder utredning och insatser senast vid 5 korttidstillfällen inom ett år. - Fortsätta med det aktiva rehabarbete med stöd av HR-specialist.

Ärende 2

	<p>2015 frisknärvaro: 40,6 %</p> <p>2016 frisknärvaro: 36,9 %</p> <p>Högst frisknärvaro har Altorpskolan.</p>	
Andel heltidsanställda	<p>Andelen heltidsanställda har ökat marginellt till 74,7 %, vilket är ett steg i rätt riktning.</p> <p>Andelen personal som saknar heltidsanställning är hög inom verksamheterna musikskola, bibliotek, fritidsgård och fritidshem. Inom dessa verksamheter har budgeten en begränsande roll i kombination med uppdraget. För fritidshemmens del handlar det om att kunna bemanna med flera vuxna under några få timmar på dagen, då barnen finns i verksamheten.</p>	<p>- Med tilldelad budget i kombination med regler för behörigheter är det omöjligt att nå full heltidssysselsättning.</p>

Volym/Struktur

Kategori	Budget 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Antal barn i förskolan inkl kooperativ	430	475	450	-25
Antal barn i pedagogisk omsorg	48	39	23	-16
Antal barn i fritidsverksamhet	477	502	517	15
Antal elever i grundskolan	1001	900	943	43
Antal elever i förskoleklass		100	105	5
Antal elever på kunskapskällan	227	236	245	9
Antal sålda platser i gymnasiet	48	41	42	1
Antal köpta platser i gymnasiet	157	151	164	13
Antal elever i musikskolan	170	170	160	-10

Antal förskollärare respektive personal med annan utbildning/förskola (avdelning)

50 förskolelärare/23 avdelningar
51 annan personal/23 avdelningar

Antal/Andel lärare med behörighet för undervisning i **förskoleklass** per skola. Andel behörig personal i kommunen är 93.5 %

Namn	Årsarbetare
HORSBY F-3	3,21
EGGVENA	0,4
ERIKSBERG	0,6
OD	0,4
MOLLA	0,5
MÖRLANDA	1,2
HUDENE	0,6

Antal lärare med behörighet för undervisning i **grundskolan** per skola

Namn	Lärare
ALTORP	29,11
EGGVENA	5,47
ERIKSBERG	4,2
HORSBY 4-6	12,85
HORSBY F-3	14,71
HUDENE	6,03
MOLLA	3,36
MÖRLANDA	10,76
OD	4,2

Antal barn per förskola

Enhet	Antal
Horsbygården	95
Ugglan	70
Hagen	23
Eggvena	18
Eriksberg	35
Od	29
Molla	16
Mörlanda	67
Hudene	38
Igelkotten	21
Påskliljan	19
Tallkotten	19

Antal elever fritidshem

Enhet	Antal
Horsby (f-3 + 4-6)	236,5
Eggvena	33,6
Eriksberg	34,3
Od	29,7
Molla	31,2
Mörlanda	99
Hudene	52,3

Antal elever i förskoleklass

Enhet	Antal
Horsby	50
Eggvena	5
Eriksberg	9
Od	5
Molla	5
Mörlanda	21
Hudene	10

Antal elever grundskola

Enhet	Antal
Altorp	325
Horsby f-3	139
Horsby 4-6	143
Eggvena	47
Eriksberg	37
Od	39
Molla	35
Mörlanda	115
Hudene	60

Antal elever Kunskapskällan

245 inklusive nyanlända

Ekonomi

Drift 2016-12-31

RESULTATRÄKNING (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Intäkter	24 701	28 866	30 843	39 877	9034
Personalkostnader	*	-142 599	-153 286	-152 724	562
Lokalkostnader, energi, VA	*	-32 215	-26 263	-32 280	-6 017
Övriga kostnader	*	-77 104	-84 018	-84 328	-311
Kapitalkostnad	*	-1 109	-1 038	-833	205
Summa kostnader	-238 882	-253 026	-264 605	-270 165	0
Summa Nettokostnader	- 214 181	-224 161	-233 762	-230 288	0
Resultat	-214 181	-224 161	-233 762	- 230 288	3 474

RESULTAT NETTO (tkr)	Bokslut 2014	Bokslut 2015	Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Gemensamt *	-15 480	-11 633	13 802	-12 386	1 416
Förskolan	-48 615	-54 123	57 278	-54 193	3 085
Fritids	-12 728	-14 641	15 084	-15 416	-332
Grundsärskolan	-4 381	-3 725	3 884	-3 260	624
Grundskolan	-85 092	-87 222	89 477	-90 123	-646
Gymnasiesärskolan	-2 690	-2 319	2 075	-2 178	-103
Gymnasieskolan internt	-28 586	-27 903	28 201	-27 484	716
Gymnasieskolan externt	-11 850	-11 318	11 632	-12 895	-1 263
Komvux	-4 759	-4 964	5086	-5 080	6
Fritidsgård	-635	-559	590	-645	-55
Musikskola	-1 984	-1 966	2 076	-2138	-62
Bibliotek	-4 171	-3 788	4 177	-4 232	-55
Allmän kult verksamhet			401	- 257	144
Summa verksamhet	-214 181	-224 161	-233 762	-230 288	3 474
<i>Intäkter</i>	<i>24 701</i>	<i>28 886</i>	<i>30 843</i>	<i>39 877</i>	<i>9035</i>
<i>Kostnader</i>	<i>-238 882</i>	<i>-253 027</i>	<i>-264 605</i>	<i>-270 165</i>	<i>-5560</i>
Nettokostnad	-214 181	-224 161	-233 762	-230 288	3474

*Budget 2016 inkl bidrag för löneökningar

*Gemensamt (nämnd, elevhälsa & förvaltningsledning).

Kommentar till utfall drift

Bildningsnämndens resultat för 2016 summeras till plus 3 474 tkr av den totala budgeten som uppgick till 233 762 tkr. Den ursprungliga budgeten uppgick till 230 500 tkr, men i samband med delårsbokslutet kompenserades bildningsnämnden med 3 171 tkr för 2016 års löneökningar samt 91 tkr avseende uppräknning av vaktmästeri etc.

Bildningsnämnden har haft krav om att 900 tkr skall levereras som överskott beroende på att barnantalsprognosen är nedjusterad. Nuvarande volymprognos hade gett cirka 900 tkr lägre kompensation i demografimodellen. Bildningsnämnden behöver därför lämna ett överskott på cirka 900 tkr för de lägre volymerna i verksamheterna.

När justering gjorts summeras bokslutet till ett positivt resultat på 2 574 tkr, vilket motsvarar 1,1 % av budget.

Jämför man 2015 med 2016 är det fler inkomna intäkter, detta beror bland annat på att man fått fler tilldelningar från skolverket i form av olika sökbara statsbidrag. Personalkostnaderna har ökat i takt med den omstrukturering som krävts inom skolorna. Ser man till lokal och fastighetskostnader ligger en stor avvikelse mot budget, detta beror på att man lagt budget som egentligen avser lokal och fastigheter mot övriga kostnader.

Gemensamt

Under gemensamt ligger bildningskontor/nämnd och elevhälsa. Bildningskontoret har en positiv avvikelse vid årsslut på 746 tkr.

Förskolan inkl kooperativ

Förskoleverksamheterna inklusive kooperativen lämnade ett positivt överskott på 3 085 tkr under 2016. Vilket allra främst beror på Ytterby som haft lägre utfall än beräknat främst på lönesidan. Ytterby gick ur året med ett positivt resultat på 2579 tkr. Kooperativen gemensamt redovisade vid årsslut ett underskott på 57 tkr.

Fritidshem

Fritidshemsverksamheten uppvisade ett negativt resultat på 332 tkr. Detta beror på att nästan samtliga fritidsverksamheter har lönekostnader som överstiger budget.

Grundsärskolan

Grundsärskolan uppvisar ett positivt resultat vid årsslut med 624 tkr. Överskottet beror på att man haft lägre personalkostnader samt färre elever mottagna i grundsärskolan i tidiga år.

Grundskolan

Grundskolans resultat uppgår vid årsbokslut till negativt resultat på 646 tkr. Avvikelsen härrör främst till att personalkostnaderna överstiger budget. En annan negativ avvikelse beror på att övriga kostnader som läromedel/kursmaterial är dyrare än budgeterat. Ser man till tabellerna (s.11) har grundskolan haft fler elever än budgeterat, vilket resulterat till att kostnaderna för läromedel och personal överstiger budget.

Gymnasieskolan-internt

Kunskapskällan hade vid årsslut ett överskott på 716 tkr. Elevantalet för Kunskapskällan uppgick 2016 till 245 elever, varav 37 elever deltar i språkintrouktion. Det innebär att elevutfallet exklusive språkintrouktion är 208. Med detta konstaterat borde överskottet legat närmare 2 000 tkr. Anledningen till att överskottet borde varit större beror på att man återsöker kostnaderna för nyanlända hos migrationsverket.

Gymnasieskolan-externt

De interkommunala kostnaderna har under 2016 haft ett betydligt högre utfall än budget. Här ligger utfallet på 12 895 tkr mot en budget på 11 632, vilket innebär en negativ avvikelse med 1 263 tkr. Den negativa avvikelsen härrör till att fler elever än prognostiserat studerar på annan ort. Denna dip kan relateras till en starkt tillfällig nedgång av sökande under förra året. Avvikelsen mellan budget och faktiskt utfall är 13 elever, vilket överensstämmer med den negativa avvikelsen.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan visar en negativ avvikelse på 103 tkr. Det som avviker är övriga kostnader såsom skolskjuts som kostat mer än ursprungsbudgeteringen.

Komvux

Komvux redovisar en positiv avvikelse med 6 tkr.

Bibliotek

Biblioteket redovisar vid årsslut en negativ avvikelse på 55 tkr.

Fritidsgård

Fritidsgården redovisar vid årsslut en negativ avvikelse på 55 tkr. Detta kan härledas till att man haft högre personalkostnader än beräknat och satsat på att utöka verksamheten.

Musikskolan

Musikskolan redovisar vid årsslut ett negativt resultat på 62 tkr.

Investeringar

RESULTAT NETTO (tkr)	Ursprungs budget 2016	Tillägg/ ombudg 2016	Summa Budget 2016	Utfall 2016	Avvikelse
Horsby fsk/skola				-402	
Förstudie Altorp	2 950	33 000	35 950	0	35 950
Tillbyggnad Molla skola	0	19 939	19 939	-8 945	10 994
S:a investeringar gm TN	2 950	52 939	55 889	-9 347	46 944
Inventarier/IT	1000	0	1 000	-626	374
Lekplatser	300	0	300	-186	114
Inventarier Horsby	0	750	750	-344	406
S:a investeringar egna	1 300	750	2 050	-1 156	895
TOTALA INVESTERINGAR	4 250	53 689	57 939	-10 503	47 839

Kommentar till utfall investeringar

Bildningsnämndens investeringar 2016 uppgick till 1156 tkr, vilket blev ett lägre utfall än beräknat. Av de planerade investeringarna hann man inte genomföra alla. Inventarieinköp kan inte ske i den takt man vill då Horsbyskolan är under ombyggnation. Andra investeringar som kommer ske året 2017 istället är nya elevskåp på Altorpsskolan. Man planerar även en lekplats på Eggvena skola.

Bilaga målbildindikatorer

1. Herrljunga kommun är en kommun där det är gott att leva!

Prioriterat mål	Målbildindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016
1:1 Alla barn och elever ska känna sig trygga och kunna utvecklas så att de kan förverkliga sina drömmar med tro på sig själva.	Andelen föräldrar som anger att deras barn känner sig trygga i förskolan ska öka.	99 %	93 %	100 %	96 %
	Andelen föräldrar som är nöjda med förskolans arbete med att stimulera och utmana barnens intresse för matematik, naturvetenskap och tekniska öka.	67 %	64 %	70 %	95 %
	Andelen föräldrar som anger att deras barn känner sig trygga på fritidshem ska öka.	94 %	93 %	100 %	96 %
	Andelen elever som når målen i alla ämnen ska öka.	76,7 %	80,2	100 %	80,5
	Andelen elever som känner sig trygga i grundskolan ska öka.	92 %	94 %	100 %	93 %
	Andelen personal som upplever meningsfullhet i sitt arbete ska öka.		4,5	Värde 4,5	Inget nytt
	Antal elever som deltar i musikskolans verksamhet ska öka.	-	-	-	160*
	Antal boklån per barn/ elev och år för barn/ elever 0-14 år ska öka.	19,26	19,00	16,41	8,4
	Antal deltagare "Sommarboken" ska öka.	43	43	43	34

* Tidigare har det varit ett ekonomiskt mål som nu är omlagt till ett deltagarmål, därav finns det inga tidigare uppgifter

2. Herrljunga kommun är en långsiktigt hållbar kommun!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016
2:1 All pedagogisk verksamhet arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar.	Andel elever som upplever att skolan arbetar med frågor om hållbarhet och miljöansvar ska öka. (nytt mål, läggs in i enkät 2016)	---	---	---	88 %
	Antal verksamheter som startat med avfallssortering ska inledas och öka under perioden. (nytt mål)	---		30 %	0 % *
	Andel datorer i åk 7-9 ska öka så att målet om en-till-en dator per elev uppnås.	---	67 %	100 %	100 %
	Antal datorer/ Ipads vid F-6-skolorna ska öka så att det motsvarar en dator per fyra elever.	---	40 %	60 %	60 %
	Andel lärare som regelbundet använder lärplattformen i sitt pedagogiska arbete ska öka. (nytt mål)	---	80 %	100%	80 %

*Förseningar i implementeringen av sortsorteringen.

3. Herrljunga kommun har en tydlig och välkomnande VI-känsla!

Prioriterat mål	Målindikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016
3.1 Alla barn och elever ska utveckla förmågan att arbeta i demokratiska arbetsformer.	Andelen elever som upplever att lärarna tar hänsyn till deras åsikter ska öka.	82 %	81 %	90 %	84 %
3.2 Förskola och skola som präglas av god tillgång och hög kvalitet	Antal beviljade timmar för barnomsorg på obekvämtid.			100 %	100 %
	Antal barn per årsarbetare, förskola.	5,3	-	5,2	4,8
	Antal elever per årsarbetare, fritids.	22,4	-	22,2	21,4
	Antal elever per årsarbetare, grundskola.	11,4	-	11,1	10,4
	Andel föräldrar i förskolan och pedagogisk omsorg som är nöjda med personalens bemötande ska öka.	98 %	95%	100 %	96 %
	Genomsnittligt meritvärde åk 9 ska öka.	211	227	220	214.1

	Kommunens plats i SKL:s ranking i Öppna jämförelser ska vara bland de 25 procent bästa i landet.	134	83	Plats 72 eller bättre	128*
	Andel tjejer som besöker fritidsgården. (nytt mål)	---	17 %	22%	23 %
	Antal besök på fritidsgården (nytt mål)	---	36	15	81

* Beror till största del på ett lägre meritvärde i årskurs 9, vid vt 16.

4. Herrljunga kommun har ett dynamiskt och lokalt förankrat näringsliv!

Prioriterat mål	Målordikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016
4.1. Barn och elever ska stimuleras redan i tidiga år för att utveckla ett entreprenöriellt lärande.	Andel föräldrar som är nöjda med förskolans arbete med att utveckla barnens intresse för skapande och kreativitet ska öka.	90 %	87 %	95 %	97 %
	Andelen barn och elever som regelbundet har kontakt med yrkeslivet ska öka. (nytt mål)	---	43 %	45 %	43 %
4.2. Invånare i kommunen ska ha ett minskat beroende av försörjningsstöd.	Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett yrkesprogram ska öka.	88,9 %	85,6 %	100 %	85,1 %
	Andel elever som fullföljer gymnasieprogram inom 4 år, inkl. IM. (Kommunblad)	---	---	85 %	83 %
	Andel av invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning.	3,1 %	---	3,3 %	2,6 %
	Andelen elever som påbörjat studier vid universitet/ högskola inom 3 år efter avslutad gymnasieutbildning.	42 %	31 %	44 %	25 % *

5. Herrljunga kommun har en välskött kommunal ekonomi!

Prioriterat mål	Målordikator	Boksl 2014	Boksl 2015	Mål 2016	Utfall 2016
5:1 Det årliga resultatet ska under en rullande treårsperiod uppgå till 2% av kommunens intäkter, skatter och generella bidrag.	Avvikelse från driftbudget.				
5:2 Investeringarna ska över en rullande femårsperiod finansieras med avskrivningsmedel samt årens	Avvikelse från investeringsbudget.				

resultat.					
5:3 För att undvika urholkning av det egna kapitalet ska soliditeten inte understiga 70%.	Följs endast upp kommunövergripande.	-	-	-	-

Förutsättningar för styrning och ledning

Möjlighet att nå måluppfyllelsen

Den sammantagna bilden av måluppfyllelsen är god och intentionerna är i grund och botten att fortsätta att arbeta i samma anda. Några av de förbättringsområden som lyfts fram är att stärka söktrycket gentemot kommunens gymnasieskola, förändra skolans fysiska miljö för att underlätta undervisningen för pedagogerna, samt att säkerställa personalförsörjningen.

Ökad måluppfyllelse inför kommande år

För att se en ökad måluppfyllelse inför kommande år så är det i inga nyheter som finns på agenda. Det är idogt arbete som väntar. Områden som förvaltningen måste arbeta vidare med är att stärka samverkan med övriga aktörer, ex socialtjänst och region, stärka samverkan i övergångar och elevhälsan arbete. Men även att säkra personalförsörjningen i alla led, då det är en fortsatt rörlig arbetsmarknad med strukturella brister.

Chefernas förutsättningar

Verksamhetsledningen ser på det hela taget positivt på sina förutsättningar att leda sin verksamhet inför kommande år. Områden som kan förbättras för att skapa större förutsättningar för cheferna i verksamheten är att se över arbetsbelastning och stöd kring cheferna. Detta eftersom att det i första hand är skollagen som ställer krav på rektorernas och förskolechefernas uppdrag och att vi därigenom inte i alla delar kan påverka uppdragens utformning.

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 3

Presidieskrivelse
2017-02-15
UN 40/2017 606

Sida 1 av 1

Ombudgetering av investeringsmedel 2016-2017

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Ombudgetering av investeringsmedel 2016-2017

Sammanfattning

Bildningsnämnden tilldelades investeringsmedel för 2016 om 2050 tkr, av dessa investeringsmedel nyttjades 1155 tkr.

Outnyttjade medel uppgick till 895 tkr, dessa investeringsmedel äskar bildningsnämnden att ta med sig till investeringsbudgeten för 2017. Kommunfullmäktige beslutar slutligen årligen om ombudgetering av investeringsmedel.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse i ärendet daterad, 2017-02-15

Ombudgetering av investeringsmedel 2016-12-31 Bildningsnämnden

Förslag till beslut

1. Ombudgetering av investeringsmedel 2016-2017 antas.
2. Bildningsnämnden äskar om att outnyttjade investeringsmedel om 895tkr för 2016 förs över till 2017.

Jonathan Arnljung

Controller

Expedieras till: Kommunstyrelsen, Kommunfullmäktige
För kännedom
till:

DIARIENUMMER: 20
FASTSTÄLLD/INSTANS: 2017-xx-xx
VERSION: 1
SENAST REVIDERAD: 2017-
GILTIG TILL: -----
DOKUMENTANSVAR: Bildningsnämnden

Ombudgetering Investerings- medel 2016-2017

Bildningsnämnden

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Sammanställning	2
Projektbeskrivning.....	2
Projekt 5300.....	2
Projekt 5302.....	2
Projekt 5311.....	2

Sammanställning

PROJ	URSPRBUDGET	OMBUDG	BUDGET	UTFALL	AVVIKELSE	ÄSKAT
5300 Inventarier/IT BN	1 000	0	1 000	626	374	374
5302 Lekplatser	300	0	300	186	114	114
5311 Inventarier Horsby	0	750	750	344	406	406
Summa	1 300	750	2 050	1 155	895	895

Projektbeskrivning

Projekt 5300 Inventarier/IT

Investeringarna avser IT-lösningar/Inventarier för Bildningsnämnden.

Skäl för ombudgetering

Bildningsnämnden har stora satsningar framöver för att klara av den nationella IT-lösningen man antagit. En upprustning och investering behöver göras om Herrljungas skolbygd skall placera sig i det främre ledet gällande utveckling. Många inventarier hann inte göras 2016, bland annat kvarstår det för Altorpsskolan att byta ut en större etapp av elevskåp.

Projekt 5302 Lekplatser

Investeringarna avser en upprustning av lekplatser till barn i yngre åldrar.

Skäl för ombudgetering

Lekplatser krävs för att stimulera en aktiv livsstil för barnen.

Projekt 5311 Inventarier Horsby

Investeringarna avser inventarier för Horsby skolan.

Skäl för ombudgetering

I med ombyggnationens takt blir det fördröjningar, därför har man inte hunnit investera i den takt man önskat. Detta innebär att inventarier som kvarstår inte räcker inom nästkommande budget.

HERRLJUNGA KOMMUN

BILDNINGSS-
FÖRVALTNINGEN
Ingemar Kihlström
Robert Andersson

Ärende 4

Presidieskrivelse
2017-02-10
UN 213/2016 607

Sida 1 av 1

Svar till skolinspektionen angående tillsyn vid Eriksbergsskola

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Svar till skolinspektionen angående tillsyn vid Eriksbergs skola

Sammanfattning

Skolinspektionen genomförde tillsyn av Eriksbergs skola under höstterminen 2016. I beslutet efter tillsynen fann skolinspektionen brister vid skolan som huvudmannen behövde åtgärda. Dessa brister var i undervisning och lärande, samt i förutsättningar för lärande och för trygghet, gällande undervisningens upplägg, skolbibliotekets utformning, samt elevhälsans arbete. De föreslagna åtgärderna ämnar till att avhjälpa påtalade brister.

Åtgärder ska vidtas avseende:

- Lärarna ska i undervisningen ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.
- Rektorn ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.
- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, *Svar till skolinspektionen angående tillsyn vid Eriksbergs skola*, 2017-02-10

Skrivelse, *Svar till skolinspektionen angående tillsyn vid Eriksbergs skola*, 2017-02-10

Skolinspektionens beslut, 2016-11-17

Förslag till beslut

1. Bildningsnämnden godkänner svaret och antar det som sitt eget.
2. Ärendet direktjusteras.

Victoria Andersson
Rektor Eriksbergs skola

Bodil Jivegård
Bildningschef

Expedieras till: Skolinspektionen, Göteborg
För kännedom
till:

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av påtalade brister i regelbunden tillsyn i Herrljunga kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har avhjälpt de brister som Skolinspektionen har påtalat i samband med den regelbundna tillsynen.

Bristerna kan ha olika uppföljningsdatum. Om ni också ska redovisa vidtagna åtgärder med anledning av andra brister vid ett senare datum, använd gärna samma mall.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Undervisning och lärande

I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

1. Ange tydligt vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa respektive påtalad brist. Ange följande:
 - a. vad som har gjorts för att avhjälpa bristerna och hur det har gjorts.
 - b. vem eller vilka (person/funktion) som är ansvariga för genomförande av åtgärderna samt vilka personer och grupper som involverats i arbetet.
 - c. när arbetet inleddes och avslutades.

Föreläggande: Lärarna ska i undervisningen ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

A. Rektor har omgående inlett en målstyrd dialog med lärarna där målet har satts till att alla elever ska utmanas i lärandet. Elevernas behov, förutsättningar och tänkande har stått i fokus för höstterminens diskussion och kollegiala lärande. Mycket tid har lagts på att analysera elevernas resultat för att identifiera vad som fungerar väl och vad som behöver utvecklas. Det har blivit tydligt lärarna i undervisningen i hög utsträckning är bra på att hitta och använda metoder för att lyckas med svaga elever. Elever som presterar väl och behöver utmaningar för att komma vidare i sitt lärande har rektor och lärarna behov av att utveckla. Rektor har beslutat om att dela åk 4-6 i mindre grupper i matematik, svenska och engelska. Detta för att varje elev skall kunna utmanas i sitt lärande. Utgångspunkten är att identifiera var eleven befinner sig i sitt lärande och ge utmaningar på rätt nivå. Med den lilla skolans flexibilitet har rektor planerat tillsammans med lärarna för att elever från årskurs 3 som behöver större utmaningar i undervisning i engelskan ges möjlighet till detta inom ramen för undervisningen i åk 4-6. Elever i årskurs 6 som behöver större utmaningar ges förutsättningar att arbeta med uppgifter och material från högstadiet. Omvänt när elev i t ex åk 4 behöver ytterligare genomgång i matematik kan undervisningsmoment i åk 2-3 stödja elevens utveckling mot målen. Detta sker med flexibilitet och lyhördhet och den lilla skolans naturlighet, då eleverna växlar grupperingar.

Läromedel har anpassats i matematik för att gynna den lilla skolans behov av att individualisera och eleverna ges uppgifter på olika nivåer och med olika svårighetsgrad på ett naturligt sätt. Läromedlets fördjupningsuppgifter handlar inte om att göra mer av samma sak utan ger eleven verkliga möjligheter till fördjupning för att erövra nya kunskaper. Eleverna arbetar individuellt på utifrån sin nivå i läromedlet och det är naturligt att eleverna arbetar i olika böcker. Läraren knyter ihop undervisning med inriktning på temaområden och specifika genomgångar för eleverna. nivå.

Även i engelska arbetar man på liknande sätt med ett nätbaserat material, där varje elev har en egen inloggning. Varje elev ges undervisning och utmaningar på sin nivå och elever kan ges mer avancerade uppgifter som fördjupa och utvecklar kunskaperna i ämnet. En lektion i veckan har vi engelska i helklass. Då jobbar vi med lite olika uppgifter och eleverna ligger på väldigt olika nivåer. Det anser vi gör att det finns en förståelse för detta och det lyfter både de svaga och duktiga eleverna.

Rektor har förstärkt medvetenheten om att undervisningen ska läggas upp så att eleverna verkligen blir utmanade. Vid inspektionen var personalgruppen i en uppstart och hade precis startat läsåret med att flera lärare vid den lilla skolan var helt nya. Nu har lärargruppen kompletterats och har full behörighet och all personal är på plats. Därigenom har lärarna ansvar för och undervisar i de ämnen där de är behöriga och varje arbetsområde planeras på många nivåer. Detta faller sig extra naturligt när man arbetar i en åldersintegrerad miljö, men vaksamhet krävs ständigt för att inte "glömma" de riktigt duktiga eleverna och där har nu rektor och lärarna skapat ett medvetet tänk för att säkerställa detta.

Rektor och lärarna har startat ett utvecklingsarbete med Lärandematriser. Arbetet startade vecka 44 med ett besök i Malmö där man deltog i en föreläsning av Johan Alm om lärandematriser. Därefter har en intern studiecirkel startat och samtliga lärare vid 4-skolorna ingår och läser och diskuterar boken med ett kollegialt lärande kring lärandematriser. Under våren 2017 har 4-skolorna lyckats komma med i den första utbildningen som Johan har i detta. Två handledare, en förstelärare och en utvecklingslärare, kommer att ges utbildning för att leda arbetet med lärandematriser och de kommer parallellt att leda lärarnas utvecklingsarbete. Genom dessa matriser blir det mycket tydligare både för elever och lärare vilka nivåer det finns på olika förmågor och vad man behöver planera för aktiviteter för och utveckla dem. Det gör att lärarna måste planera så att det finns uppgifter för att kunna visa dessa förmågor. Detta kommer att vara ett utmärkt stöd i arbetet med att utmana de riktigt duktiga eleverna och hitta uppgifter på flera olika nivåer.

I arbetet med lärandematriser är alla lärarna på Eriksbergs skola involverade tillsammans med lärarna på de andra skolorna i 4-skolans område. Det gör att fler lärare involveras, vilket bidrar till kvalitativ utveckling. Lärandematriser är också ett utvecklingsområde som rektor tillsammans med lärarna följer och utvärderar i en lärandematrix. Detta sker kontinuerligt efter 30, 60 och 90 dagar.

- B.** Rektorn är den som har övergripande ansvar över att arbetet utvärderas.
- C.** Arbetet startade vecka 44, ht-2016.
Arbetet med lärandematriser kommer att fortgå under 2 år.

2. Beskriv hur ni har utvärderat och försäkrat er om att åtgärderna för respektive brist gett avsett resultat. Beskriv följande:
- a. vem (person/funktion) som har ansvarat för denna utvärdering,
 - b. vilka metoder som har använts för att utvärdera åtgärderna, hur ev. urval av exempelvis personal och elever gått till och, om relevant, ev. bortfall (bifoga ev. enkäter eller motsvarande).

- A.** Rektorn är den som har övergripande ansvar över att arbetet utvärderas och lärare och övrig personal är delaktiga.

B. Utvecklingsområdet ligger i en utvecklingsmatris, vilket gör att det kommer följas upp och utvärderas kontinuerligt efter 30, 60 och 90 dagar.

Arbetet med lärandematriser kommer att fortgå under 2 år.

Metod: Rektor och lärare kommer att följa elevernas måluppfyllelse och systematiskt analysera och vidta åtgärder för att utveckla arbetet. Detta kommer att ske löpande med fördjupade analyser terminsvis.

Betygsstatistik kommer att analyseras med fokus på att varje elev ska kunna utvecklas optimalt.

Trivselenkät där det framgår om eleverna är medvetna om målen och hur de ligger till i förhållande till målen. Enkäten görs i årskurs 5 på våren varje år och 2016 års resultat kommer att följas upp våren 2017 och 2018 och avsikten är att elevernas medvetenhet ska öka.

3. Beskriv resultatet av vidtagna åtgärder för varje påtalad brist utifrån den utvärdering som gjorts (bifoga ev. resultatsammanställningar eller motsvarande).

Här bör vi skicka med någon dokumentation – resultatsammanställning från ht 2016.

4. Om någon brist inte fullt ut är avhjälpd, beskriv följande:
- a. vad åtgärderna hittills har resulterat i
 - b. det fortsatta arbetet
 - c. när ni bedömer att bristen kommer att vara avhjälpd.
 - d. hur ni kommer att utvärdera och försäkra er om att åtgärderna ger avsett resultat.

- A.** Rektor och lärare bedömer att eleverna redan nu är mycket mer medvetna om målen/kunskapskraven och att de frågar efter vad som krävs av dem.

B. Arbetet kommer att pågå enligt tidigare redovisning då det utgör ett utvecklingsområde fram till och med 2018.

C. Rektors och lärarnas bedömning är undervisningen nu tar hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. Arbetet fortsätter på det sätt som ovan beskrivits.

5. Övriga upplysningar till Skolinspektionen.

Vid Skolinspektionens besök var stora delar av personalen ny och några var inte fullt ut i tjänst. Det innebär att några lärare fick ta ett större ansvar för fler elever och för fler lektioner. Detta innebär att tiden var knapp för att planera lektionsupplägg och ge elever större utmaningar. Rutiner och arbetssätt hade inte heller hunnit sättas på plats. Idag är situationen en annan när den nya personalen hunnit bekanta sig med arbetsplatsen rutiner och struktur. Bildningsförvaltningen delar skolinspektionens syn på att undervisningen vid tidpunkten för inspektionen inte var adekvat. Däremot borde det i sammanhanget lyftas att problemet var av en sådan tillfällig karaktär, att det redan vid den aktuella tidpunkten för inspektionen gick att förutse att problemet var av en övergående karaktär. Då ny personal per automatik behöver en ledtid för att ställa om sig till sin nya arbetsplats.

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av påtalade brister i regelbunden tillsyn i Herrljunga kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har avhjälpt de brister som Skolinspektionen har påtalat i samband med den regelbundna tillsynen.

Bristerna kan ha olika uppföljningsdatum. Om ni också ska redovisa vidtagna åtgärder med anledning av andra brister vid ett senare datum, använd gärna samma mall.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)

1. Ange tydligt vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa respektive påtalad brist. Ange följande:
 - a. vad som har gjorts för att avhjälpa bristerna och hur det har gjorts.
 - b. vem eller vilka (person/funktion) som är ansvariga för genomförande av åtgärderna samt vilka personer och grupper som involverats i arbetet.
 - c. när arbetet inleddes och avslutades.

A. Den egentliga orsaken till denna brist uppfattar vi har att göra med att stora delar av personalen var helt nyrekryterad och alla var heller inte i tjänst vid tillfället för inspektionen. Rektor anser att elevhälsan på Eriksbergs skola jobbar väldigt aktivt och är både främjande och förebyggande, men att detta lyckades man inte förmedla vid inspektionstillfället. Därav har rektor sammankallat elevhälsoteamet för att identifiera och tydliggöra hur teamet faktiskt arbetar och vad som behöver stärkas eller utvecklas. Denna process har varit värdefull och det har blivit tydligt för respektive profession samt rektor vad som är främjande, förebyggande respektive åtgärdande. Rektor har lett denna process och tillsammans med elevhälsans professioner; skolsköterska, kurator, specialpedagog och skolpsykolog. Nedan redogörs för de identifierade områdena där respektive professions ansvar framgår. **Först redogörs för de identifierade områdena och sedan redovisas ett utvecklingsområde.**

Skolsköterska

Främjande

- **Hälsosamtal** Detta görs med alla elever fyra gånger per elev under den tid de går på Eriksbergs skola. Ett samtal där eleven får berätta mycket om sitt mående och sin situation i skolan. Hälsosamtalen innehåller också flera hälsokontroller som bl a syn, hörsel, tillväxt, vilket är hälsofrämjande.
- **Pubertetinformation** Skolsköterskan är ute i klasserna och informerar och diskuterar med eleverna om puberteten och allt som hör till det. Det kan vara både i större och mindre grupper.
- **Hälsans dag** Alla elever i årskurs fem i kommunen har en gemensam dag där hälso- och livsstilsfrågor är i fokus. Här är skolsköterskan en av de professioner som är med och står för program och innehåll.
- **Verksamhetsbesök i klasserna** De dagar skolsköterskan är på skolan brukar hon ta ett varv ut i klasserna. Detta för att visa att hon finns om någon känner att de vill ta kontakt.
- **Övergången till högstadiet** Sedan länge finns en väl inarbetad rutin för

övergången mellan årskurs sex och högstadieskolan. I arbetet ingår skolsköterskan. Eftersom flera av dem som jobbar inom elevhälsan jobbar på flera skolor så är det självklart att de är med och sätter ihop klasserna inför årskurs 7. Detta är ett viktigt arbete för att skapa väl sammansatta och heterogena klasser.

- **Vaccination** Skolsköterskan vaccinerar de flesta eleverna på skolan. Detta är självklart bra för elevens hälsa, med bieffekten att eleverna inte insjuknar i dessa sjukdomar och får skolfrånvaro.

Förebyggande

- **Hälsosamtal.** Detta görs med alla elever fyra gånger per elev under den tid de går på Eriksbergs skola. Efter samtalen tittar skolsköterskan på mönster utifrån gruppnivå och framför detta till elevhälsoteamet och vid behov till klassläraren. På detta sätt kan elevhälsoteamet tidigt läsa av signaler på saker som kan bli ett problem. Hälsosamtalen innehåller också flera hälsokontroller som bl a syn, hörsel, tillväxt vilket är förebyggande.
- **MUM MålUppfyllelseMöten** där all personal på skola och fritidshem deltar tillsammans med rektor och elevhälsans personal. Här söks de bästa lösningarna för att förebygga problem innan de uppstår. Här lyssnar vi in om det finns oro och tar tag i det tidigt. Varje elev på skolan nämns under dessa möten.
- **Vaccination** Förebyggande för eleverna

Kurator

Främjande

- **MUM MålUppfyllelseMöten** där all personal på skola och fritidshem deltar tillsammans med rektor och elevhälsans personal. Här söks de bästa lösningarna för att förebygga problem innan de uppstår. Här lyssnar vi in om det finns oro och tar tag i det tidigt. Varje elev på skolan nämns under dessa möten.
- **Hälsansdag** Alla elever i årskurs fem i kommunen har en gemensam dag där hälso- och livsstilsfrågor är i fokus. Här är kuratorn en av de professioner som är med och står för program och innehåll.
- **Verksamhetsbesök i klasserna** De dagar kuratorn är på skolan brukar hon ta ett varv ut i klasserna för att visa sig att hon finns om någon känner att de vill ta kontakt. Det är också ett bra sätt att känna av stämningen. Det kan också vara så att hon ser något som hon sedan tar upp med läraren.

- **Övergången till högstadiet** Sedan länge finns en väl inarbetad rutin för övergången mellan årskurs sex och högstadieskolan. Eftersom flera av dem som jobbar inom elevhälsan jobbar på flera skolor, så är det självklart att de är med och sätter ihop klasserna i årskurs 7. Detta är ett viktigt arbete för att skapa väl sammansatta och heterogena klasser.
- **Bygga relationer med andra instanser** Kuratorn försöker att hela tiden bygga bra relationer med Soc, BUP, BVC och andra instanser.
- **Fondansökningar** Hjälper familjer att söka pengar ur olika fonder.

Förebyggande

- **Handledning** Handledning av personal.
- **Gruppsamtal i klasser** Kan vara hela klasser, grupper eller kill- och tjejgrupper.
- **Observation i klasser** Det kan vara inför en pedagogisk kartläggning eller att en lärare vill ha en observation. Det kan också vara bra inför enskilda samtal med elever.
- **Information om diagnoser** Både till personal och elever.
- **Individuella samtal** Samtal med elever och föräldrar.

Specialpedagog

Främjande

- **MUM** MålUppfyllelseMöten där all personal på skola och fritidshem deltar tillsammans med rektor och elevhälsans personal. Här söks de bästa lösningarna för att förebygga problem innan de uppstår. Här lyssnar vi in om det finns oro och tar tag i det tidigt. Varje elev på skolan nämns under dessa möten.
- **Verksamhetsbesök i klasserna** De dagar specialpedagogen är på skolan brukar hon ta ett varv ut i klasserna för att visa sig att hon finns om någon känner att de vill ta kontakt och för att känna av stämningen. Det kan också vara så att hon ser något som hon sedan tar upp med läraren.
- **Övergången till högstadiet** Sedan länge finns en väl inarbetad rutin för övergången mellan årskurs sex och högstadieskolan. Eftersom flera av dem som jobbar inom elevhälsan jobbar på flera skolor så är det självklart att de är med och sätter ihop klasserna i årskurs 7. Detta är ett viktigt arbete för att skapa väl sammansatta och heterogena klasser.
- **Schemalagd handledning** Handledning med personalen två gånger per termin oavsett om man har "problem" eller ej.

Förebyggande

- **Observationer** Inför pedagogiska kartläggningar eller att lärarna har bett om det.
- **Pedagogiska kartläggningar**
- **Utformning och utvärdering av åtgärdsprogram**
- **Utredningar**

Skolpsykolog

Främjande

- **Utbildning av elevassistenter**
- **Föreläsning för personal kring diagnoser/elevfrånvaro m.m.**

Förebyggande

- **Handledning**
- **Utredningar**

Logoped

Främjande

- **Kartläggning kring grav språkstörning**
- **Utbildning kring språkstörning**
- **Utbildning av elevassistenter**

Förebyggande

- **Handledning personal**

Regelbundet återkommande har Elevhälsan tillsammans med rektorer frukostmöte med socialsekreterarna vid IFO Barn och Familj. Frukostmöten hålls en gång per termin för att öka kunskapen om och främja samarbetet mellan förvaltningarna med ett fokus på det förebyggande arbetet.

Under läsåret har lärmiljö och rörelse varit i fokus för Elevhälsans utvecklingsarbete. Under våren håller kurator på att arbeta fram ett material kring sociala medier och internet. Detta kommer att vara EHT's främjande fokusområde vid Eriksbergs skola under läsåret 2017/2018.

B. Alla professionerna ovan och rektor är involverade i elevhälsoarbetet. Rektor

Ärende 4

ansvarar.

- C. Eriksbergs skola har arbetat på detta sätt i flera år, men startade med att bena ut och förtydliga de olika professionernas ansvar och uppdrag i jan-2017. I juni varje år vår utvärderas enhetens elevhälsoplan och elevhälsans arbete. Det kommer att göras även i år. Ansvarig för detta är rektor.

2. Beskriv hur ni har utvärderat och försäkrat er om att åtgärderna för respektive brist gett avsett resultat. Beskriv följande:
- vem (person/funktion) som har ansvarat för denna utvärdering,
 - vilka metoder som har använts för att utvärdera åtgärderna, hur ev. urval av exempelvis personal och elever gått till och, om relevant, ev. bortfall (bifoga ev. enkäter eller motsvarande).

- A. Rektor ansvarar för utvärdering.
B. Metoden som kommer att användas innebär att personalen på skolan ges några frågor där de får svara på hur de anser att elevhälsans arbete är. De kommer också att få identifiera när förebyggande och främjande arbetet kan utvecklas och bli bättre. Maj-2017

3. Beskriv resultatet av vidtagna åtgärder för varje påtalad brist utifrån den utvärdering som gjorts (bifoga ev. resultatsammanställningar eller motsvarande).

Det skulle nog vara bra att skicka med de frågor som vi tänker använda för att utvärdera EHT's insatser enligt ovan.

4. Om någon brist inte fullt ut är avhjälp, beskriv följande:
- vad åtgärderna hittills har resulterat i
 - det fortsatta arbetet
 - när ni bedömer att bristen kommer att vara avhjälp.
 - hur ni kommer att utvärdera och försäkra er om att åtgärderna ger avsett resultat.

- A. Se ovan.
B. Det inledda arbetet kommer att vara fortsatt pågående.
C. En större förståelse kring uppdrag och ansvar har utvecklats och rektor anser att bristen är avhjälp.
D. Utvärdering kommer att ske i juni. Då har även den personal som var ny inför läsåret jobbat ihop med elevhälsan under ett år och har en bra bild på hur arbetet fungerar.

5. Övriga upplysningar till Skolinspektionen.

Redovisningsformulär för vidtagna åtgärder med anledning av påtalade brister i regelbunden tillsyn i Herrljunga kommun

Detta formulär kan användas som stöd för er när ni redovisar hur ni har avhjälpt de brister som Skolinspektionen har påtalat i samband med den regelbundna tillsynen.

Bristerna kan ha olika uppföljningsdatum. Om ni också ska redovisa vidtagna åtgärder med anledning av andra brister vid ett senare datum, använd gärna samma mall.

Redovisningen av vidtagna åtgärder ska fastställas av huvudmannen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11,2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

1. Ange tydligt vilka åtgärder som vidtagits för att avhjälpa respektive påtalad brist. Ange följande:
 - a. vad som har gjorts för att avhjälpa bristerna och hur det har gjorts.
 - b. vem eller vilka (person/funktion) som är ansvariga för genomförande av åtgärderna samt vilka personer och grupper som involverats i arbetet.
 - c. när arbetet inleddes och avslutades.

Skolbiblioteket

A. För att få skolbiblioteket mer tilltalande och funktionellt så har det omorganiserats. Tidigare fanns böckerna mer utspritt på skolan. Nu har de flyttats ihop så att vi har bilderböcker, skönlitteratur och faktaböcker som en samlad resurs på ett ställe. En personal har biblioteket som sitt ansvarsområde. I ansvaret ingår det att hålla ordning i biblioteket, att göra inköp av nya böcker och presentera dem för eleverna. Veckans bok kommer att införas, där några böcker presenteras extra för eleverna på en särskild hylla. Legimus (inlästa böcker) kommer fortsättningsvis vara ett stöd till de elever som har rätt till detta och från och med vårterminens start (2017) så har kommunen skrivit ett avtal som gör att alla elever har tillgång till inläsningstjänst (inläst läromedel).

För att komplettera skolbiblioteket så har skolan ett strukturerat samarbete med folkbiblioteket, där skolbiblioteket regelbundet får boklådor. Detta samarbete kommer att fortsätta eftersom det innebär att skolan kan få tillgång till större volymer av de mest populära böckerna, vilket innebär att eleverna inte behöver vänta på en bok som de är "sugna" på att läsa.

När det gäller faktaböcker så innehåller skolbiblioteket en adekvat mängd böcker som kompletteras mer och mer av fakta på internet och andra digitala resurser, såsom appar. Det kan vara appar som ingående förklarar hur kroppen är uppbyggd och där användaren visuellt får följa med i blodomloppet eller att användaren kopplar upp sig på en satellit för att titta på en specifik plats i nutid.

Rektor och lärarna har också planerat för hur biblioteket aktivt ska användas för att främja och utveckla elevernas kunskaper. I och med att allt finns i en samlad resurs finns naturliga förutsättningar för användande som planeras i undervisningen.

B. All personal, elevråd och flera elever har varit involverad med rektor som ytterst ansvarig.

Ärende 4

C. Planeringsarbetet startade omgående och i januari 2017 genomfördes organiseringen av ett gemensamt skolbibliotek. Då föreläggandet avsåg dels att skapa organisatoriska förutsättningar men en samlad resurs av böcker och media, dels ett förhållningssätt där biblioteket används i kontinuerligt i undervisningen för att stödja och utveckla kunskap, så kan konstateras att den samlade resursen är genomförd. Att biblioteket används som en resurs för elevernas kunskapsutveckling planeras regelbundet i skolans olika arbetsområden och följs upp av rektor.

2. Beskriv hur ni har utvärderat och försäkrat er om att åtgärderna för respektive brist gett avsett resultat. Beskriv följande:
- vem (person/funktion) som har ansvarat för denna utvärdering,
 - vilka metoder som har använts för att utvärdera åtgärderna, hur ev. urval av exempelvis personal och elever gått till och, om relevant, ev. bortfall (bifoga ev. enkäter eller motsvarande).

A. Flytten är gjord. Biblioteksansvarig är utsedd och på elevrådet tas biblioteket upp som en stående punkt. Genom att eleverna diskuterar det på elevrådet får vi löpande synpunkter på hur användandet kan förbättras. Rektor ansvarar för att följa upp att biblioteket används i undervisningen.

B. Muntliga uppföljningar där rektor följer upp tillsammans med personal och elevråd.

3. Beskriv resultatet av vidtagna åtgärder för varje påtalad brist utifrån den utvärdering som gjorts (bifoga ev. resultatsammanställningar eller motsvarande).

- Elever, lärare och rektor har fått ökade medvetenhet om bibliotekets status planerar för kontinuerlig användning vilket följs upp av rektor.
- Mer aktiviteter kring skönlitteratur, vilket främjar alla elevers läslust.
- Tydlig koppling med digitala medier för att söka och utveckla faktakunskaper.

4. Om någon brist inte fullt ut är avhjälpd, beskriv följande:
- vad åtgärderna hittills har resulterat i
 - det fortsatta arbetet
 - när ni bedömer att bristen kommer att vara avhjälpd.
 - hur ni kommer att utvärdera och försäkra er om att åtgärderna ger avsett resultat.

- Bristen anses vara fullt ut avhjälpd.

5. Övriga upplysningar till Skolinspektionen.

Se skrivningar i annat dokument om de kontinuitetssvårigheter som funnits vid Eriksbergs skola. Dessa är nu avhjälpda och det pedagogiska utvecklingsarbetet

Ärende 4

fungerar väl där rektor och lärare definierar och knyter ihop skolans utvecklingsbehov med en kvalitetsutveckling.

Herrljunga kommun

Herrljunga.kommun@admin.herrljunga.se

Beslut för förskoleklass och grundskola

efter tillsyn i Eriksbergs skola
i Herrljunga kommun

Tillsyn i Eriksbergs skola

Skolinspektionen har genomfört tillsyn av Herrljunga kommun under hösten 2016. Eriksbergs skola besöktes av Skolinspektionen den 6-7 och 19 september, samt den 5 oktober 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskapsresultat

På grund av det låga elevantalet i respektive årskurs vid Eriksbergs skola finns i Skolverkets statistik (SIRIS) inga uppgifter vare sig beträffande resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 6, eller betygsresultat för elever i årskurs 6.

Enligt skolans egen sammanställning för läsåret 2015/16 nådde i stort sett samtliga elever i årskurs 3 kunskapskraven i de ämnen där det finns kunskapskrav. De elever som gick i årskurs 6 samma läsår nådde enligt skolans egen sammanställning kunskapskraven i samtliga ämnen.

Trygghet och studiero

På grund av det låga elevantalet i respektive årskurs finns inga resultat från Skolinspektionens enkät (våren 2016) för elever i årskurs 5. Skolan gör egna enkäter som bland annat omfattar trygghet och studiero.

Översikt över konstaterade brister i verksamheten

Skolinspektionens ingripanden

Område	Typ av ingripande	Senaste datum för redovisning
1. Undervisning och lärande	Föreläggande	2017-03-03
2. Extra anpassningar och särskilt stöd	Ingen brist konstaterad	
3. Bedömning och betygssättning	Ingen brist konstaterad	
4. Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling	Ingen brist konstaterad	
5. Förutsättningar för lärande och trygghet	Föreläggande	2017-03-03
6. Styrning och utveckling av verksamheten	Ingen brist konstaterad	

Skolinspektionens bedömningar anges längre fram i detta beslut.

Sammanfattande bedömning

Tillsynen av Eriksbergs skola visar att verksamheten inom flera områden lever upp till styrdokumentens krav. Det finns även rutiner för att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete i syfte att utveckla verksamheten. Dock finns det vissa brister i verksamheten som måste åtgärdas. Exempelvis får inte alla elever som lätt når kunskapskraven alltid de utmaningar de behöver i undervisningen för att utvecklas så långt som möjligt.

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i några viktiga förutsättningar för elevernas lärande. Elevhälsan arbetar inte främst förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål och skolenhetens bibliotek används inte i tillräcklig utsträckning för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Herrljunga kommun att senast den 3 mars 2017 vidta åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Undervisning och lärande

Skolan ska se till att den ordinarie undervisningen utgår från och genomförs på ett sådant sätt att den främjar elevernas möjligheter att nå de nationella målen och kunskapskraven. I detta ingår att läraren ger eleverna ett aktivt lärarstöd genom att exempelvis genomföra strukturerade lektioner, genomföra undervisningen utifrån tydliga mål och syften och ge eleverna tydliga beskrivningar och förklaringar. Vidare anpassar läraren undervisningen efter elevernas olika förkunskaper och intressen, och ger eleverna såväl stöd som stimulans och utmaningar. I detta arbete kan samråd med elevhälsan underlätta. Genom bland annat en varierad, stimulerande och utmanande undervisning, och genom konstruktiv återkoppling, stärker läraren elevernas vilja att lära. För att kunna individanpassa undervisningen och ge eleverna inflytande över denna är det centralt att läraren skaffar sig kunskap om elevernas olika behov och förutsättningar, liksom låter eleverna vara delaktiga i planeringen av undervisningen.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Herrljunga kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- I undervisningen tas hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande. (1 kap. 4 § och 3 kap. 3 § skollagen; Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2. Kunskaper)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristen. Bristen kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Lärarna ska i undervisningen ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Motivering till bedömning av brist

Skolinspektionen bedömer att lärarna inte tar tillräcklig hänsyn till elevernas enskilda behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande i sin undervisning.

2016-11-17

5 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

Det framkommer att flera av lärarna inte anser att de hinner ta hänsyn till de olika elevernas behov och individanpassa sin undervisning eftersom de inte hinner planera sin undervisning på det sätt de önskar. Detta drabbar då de elever som lätt når kunskapskraven och som skulle behöva utmaningar för att utvecklas så långt som möjligt i sitt lärande. Trots att rektor säger att elever vid skolan blir utmanade på en acceptabel nivå framgår att det finns en variation mellan olika lärares arbete med att individanpassa undervisningen. Följaktligen finns det enligt Skolinspektionens bedömning elever som skulle behöva stöd och stimulans för att nå så långt som möjligt i sin utveckling som inte får det stöd eller den stimulans de har rätt till. Detta strider mot författningarna.

Skollagen anger att det i utbildningen ska tas hänsyn till elevers olika behov. Elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. Vidare anger skollagen att alla elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling. Enligt läroplanen ska läraren ta hänsyn till varje enskild individs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Vid intervju säger lärare att det varit en "tuff" start på terminen där lärarna fått täcka upp för varandra i samband med sjukskrivningar. Enligt lärarna har detta påverkat deras planering av undervisningen, vilket, enligt lärare, också får konsekvenser i klassrummet. En lärare beskriver att det är individanpassningen hon fått "lägga åt sidan", fastän hon anser att det är viktigt. En annan lärare beskriver att det är svårt att ge elever som behöver utmaningar detta, eftersom läraren inte hunnit lära känna eleverna och se vad de behöver för att utvecklas framåt. Läraren uttrycker att det just nu känns som "tiden står still" för dessa elever. En lärare säger att hon i utvärdering av sin undervisning kan se att vissa elever inte fått det de eleverna behöver. Att individanpassningen inte görs beror enligt lärarna på att de inte hinner planera för det.

Vid intervju säger rektor att det finns en variation vid skolan beträffande hur individanpassad undervisningen är. Rektor säger att eleverna blir utmanade på "en acceptabel nivå", men att eleverna kan bli mer utmanade än de blir i vissa klasser och att det kan göras mer individanpassning än det som i nuläget görs. Enligt rektorn känner hon till att lärare anser att det varit svårt att hinna planera sin undervisning på grund av att de täckt upp för varandra vid sjukskrivningar. Rektor säger dock att hon inte delar lärarnas uppfattning om

2016-11-17
6 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

svårigheterna då det enligt rektorn är ytterst lite planeringstid som använts för att lärarna ska täcka upp för varandra. Rektor tror att lärarnas känsla mer handlar om att de när andra lärare är borta får arbeta utifrån en planering som gjorts av någon annan. De lektioner lärarna själva har planerat, anser rektor, att de har planerat jättebra.

Motivering till föreläggande som ingripande

Herrljunga kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Herrljunga kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Förutsättningar för lärande och trygghet

Skolan ska se till att viktiga förutsättningar för elevernas lärande och trygghet är uppfyllda på skolan. Rektorn ska i ett tidigt skede uppmärksamma elever som av ogiltiga skäl inte deltar i skolarbetet, så att eleven så snart som möjligt deltar. Skolan ska bedriva ett aktivt värdegrundsarbete, som innebär att exempelvis grundläggande demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter kommer till uttryck i praktisk handling.

Vidare ska lärarna ha kompetens och samverka med varandra, för att genom till exempel erfarenhetsutbyte utveckla skolans undervisning. Centrala stödfunktioner som skolbibliotek, elevhälsa och studie- och yrkesvägledning används aktivt i utbildningen, för att stödja och främja elevernas utveckling mot de nationella målen. Skolan ska således inte bara ha tillgång till dessa funktioner, utan de ska kontinuerligt användas i undervisning och övrig skolverksamhet.

Bedömning av brist

Skolinspektionen konstaterar att Herrljunga kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. (2 kap. 25 § skollagen)
- Skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. (2 kap. 36 § skollagen; Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

Skolinspektionen bedömer att följande åtgärder behöver vidtas för att avhjälpa bristerna. Bristerna kan dock avhjälpas även på annat sätt.

- Rektor ska se till att elevhälsan används främst förebyggande och hälsofrämjande, för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

2016-11-17
7 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

- Rektorn ska se till att skolbiblioteket används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling.

Motivering till bedömning av brist

Elevehälsan ska främst arbeta förebyggande och hälsofrämjande

Skolinspektionen bedömer att elevhälsan vid Eriksbergs skola inte främst används förebyggande och hälsofrämjande för att stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål. Det faktum att det finns en plan för elevhälsans förebyggande och hälsofrämjande arbete innebär inte att elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. En stor del av elevhälsans arbete går exempelvis åt till enskilda elevsamtal för skolkuratoren eller till vaccinationer och basprogram för skolsköterskan.

Detta strider mot skollagen som anger att elevhälsan främst ska vara förebyggande och hälsofrämjande och att elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas. I förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165, s. 277) anges t.ex. följande: Elevhälsans fokus ska inte vara hälso- eller sjukvårdande insatser i snäv bemärkelse, utan förebyggande och hälsofrämjande insatser i ett bredare perspektiv.

På Skolinspektionens fråga om elevhälsan anser att de har möjlighet att arbeta främst förebyggande och hälsofrämjande säger en representant för elevhälsan att de inte kan arbeta främst så. Som exempel ges att skolkuratoren har mycket enskilda samtal med elever och mycket kontakter med vårdnadshavare som tar tid. Vidare framkommer vid intervjun att belastningen kan se olika ut på de olika "fyrskolorna" (fyra grundskolor i kommunen där vissa av elevhälsans representanter arbetar på alla fyra) och att en dag varannan vecka som kurator och skolsköterska är vid respektive skola inte räcker för att arbeta främst förebyggande. Enligt representanter för elevhälsan händer det ibland, av olika anledningar, att någon av deras dagar på skolenheten försvinner vilket medför att det kan gå en månad mellan besöken på skolenheten. "Det är klart att det inte är tillräckligt för att kunna göra ett förebyggande och hälsofrämjande arbete", säger en av representanterna för elevhälsan. En representant säger att restiden också kan ta tid i anspråk om de behöver förflytta sig mellan olika skolor på en dag. Skolsköterskan säger att tiden som finns räcker till basprogram och vaccination, men att det hade kunnat gå att göra mer om de hade haft mer tid.

Vid intervju med representanter för elevhälsan framkommer att de under innevarande läsår bland annat har som mål att arbeta för att få in mer rörelse

för eleverna i skolan. Ett annat fokusområde är att elevhälsan ska arbeta med lärarna kring hur de kan skapa en miljö med god studiero. De har på elevhälsomötena lyft vad de ska göra som är hälsofrämjande och diskuterat detta. Specialpedagogen säger att hon försöker finnas till hands och att vara i klassrummen utan förekommen anledning som exempel på förebyggande arbete. Enligt skolsköterskan är hon inte lika mycket i grupperna utan hennes uppgift är att träffa eleverna utifrån basprogrammet. Kurator nämner att hon i en av elevgrupperna kommer att vara ute för att se hur det sociala samspelet fungerar och att det inte är på förekommen anledning.

Vid intervju säger lärare att det inte är ofta som elevhälsan hinner med att arbeta förebyggande och hälsofrämjande vid skolan. Lärare säger att skolkuratoren nog arbetar mest med enskilda samtal eftersom många barn har behov av att prata med kuratorn för att de har jobbigt på olika sätt. En lärare säger att hon inte märkt av ifall elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande. En annan lärare säger att elevhälsan har tidspress, att de gör insatser, men att mycket är brandkårsutryckningar. Vidare säger läraren att det tidigare gjordes mer förebyggande insatser i klassrummet, men att det är svårt få till den tiden för elevhälsan.

Enligt rektorn har elevhälsan varje höst en genomgång av vad de gjort för insatser under föregående läsår och utifrån det diskuterar elevhälsan hur de kan förebygga att liknande ärenden ska återkomma. Enligt rektorn har skolsköterskan som exempel på hälsofrämjande arbete varit i klasser när lärarna pratar om puberteten. Vidare säger rektorn att de har en plan för elevhälsan för "fyrskolorna" med samma insatser på flera skolor, som bland annat innehåller att elevhälsan ska arbeta med insatser kring studiero. Rektor säger att de jobbat med en av elevgrupperna på skolan utifrån ett behov att förebygga. På Skolinspektionens fråga om skolenheten följer upp och utvärderar huruvida elevhälsan arbetar främst förebyggande och hälsofrämjande säger rektorn att det inte finns någon dokumenterad sådan uppföljning.

Skolbibliotek

Skolinspektionens bedömning är att skolbiblioteket vid Eriksbergs skola inte används för att stödja elevernas lärande och kunskapsutveckling. Biblioteket används inte aktivt i undervisningen för att eleverna ska kunna söka och utveckla kunskaper.

Eleverna ska, enligt skollagen, ha tillgång till skolbibliotek. Enligt läroplanen har rektorn ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att

2016-11-17
9 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

eleverna får tillgång till läromedel av god kvalitet och annat stöd för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, till exempel bibliotek.

På frågan om när eleverna använder sitt skolbibliotek svarar elever att det finns några hyllor i korridoren där de kan låna böcker. Vidare säger elever att det bara är när de ska låna en "bänkbok" de använder skolbiblioteket och att de om de vill ha en speciell bok kan låna in den från Herrljunga bibliotek. På Skolinspektionens fråga om de använder biblioteket i samband med lektioner i exempelvis samhällsorienterande ämnen säger elever att det är mer troligt att de böckerna finns i klassrummen och att det också finns lite böcker i ett annat rum (mellan två klassrum) dit de kan gå.

Vid intervju säger lärare att de har skolbiblioteket i korridoren och att skolbiblioteket är något som de behöver utveckla. Lärarna säger att de hellre väljer att åka till det kommunala biblioteket och låna in böcker som de kan ha i klassrummet. En lärare ger exempel på att hon lånar in boklådor från det kommunala biblioteket och har i klassrummet. En annan lärare säger att hon inte använder biblioteket på skolan och att hennes elever istället besöker det kommunala biblioteket i samband med att de har simundervisning i Herrljunga. Enligt lärarna finns de böcker som eleverna kan använda till "bänkböcker" i biblioteket, men inte faktaböcker. En lärare säger att skolbiblioteket finns utspritt på flera ställen, att faktaböcker finns i ett rum mellan två av klassrummen och att lärarna har pratat om att ställa det i ett rum. Lärarna säger också att det inte finns pengar att hålla igång biblioteket och köpa ny litteratur.

Vid intervju säger rektorn att de har några bokhyllor med böcker i korridoren, och att de har valt att dela upp biblioteket och ställt vissa böcker i klassrummet istället. I hyllorna i korridoren finns skönlitteratur medan faktaböcker står i ett annat rum. Vidare säger rektor att hon anser att de har ett skolbibliotek som uppfyller kravet. Enligt rektorn har de diskuterat att de ska göra ett mindre rum på skolan till ett bibliotek för att få en "bibliotekskänsla", genom att flytta in skönlitteraturen dit där facklitteraturen idag står. Att lärarna använder biblioteket i Herrljunga (kommunbiblioteket) är enligt rektorn för att de har en bra service och att det är ett bra komplement till det de har på skolan. Rektor säger att det finns pengar i budget varje år för inköp. De kan köpa böcker och har digitala delar också. Rektor är inte säker på att lärarna uppfattar att de använder skolbiblioteket alla gånger och att det finns möjlighet att använda skolbiblioteket om lärarna vill. Enligt rektorn har skolan också tillgång till boklådorna från kommunbiblioteket som de kan ha i klassrummet.

2016-11-17
10 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

Motivering till föreläggande som ingripande

Herrljunga kommuns verksamhet uppfyller inte de krav som följer av gällande föreskrifter. Herrljunga kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Övriga arbetsområden

Bedömning

Det har vid tillsynen inte framkommit annat än att skolenheten uppfyller författningarnas krav avseende följande:

Extra anpassningar och särskilt stöd

Skolans lärmiljöer måste anpassas så att de elever som riskerar att inte nå de kunskapskrav som minst ska uppnås får stöd i form av extra anpassningar eller särskilt stöd. Skolan ska utveckla metoder för att stimulera och stödja tills åtgärderna får effekt genom att situationen för den enskilda eleven eller en grupp elever förbättras.

När skolans arbetssätt och arbetsformer inte är tillräckliga för att möta elevens behov ska en analys genomföras av hur skolan kan anpassa lärmiljöerna eller undervisningens innehåll och genomförande. Skolans svårigheter att möta elevens behov kan framkomma till exempel i undervisningen, genom resultat på nationella prov eller genom uppgift från eleven och dess vårdnadshavare. Lärare och elevhälsa ska oftast samråda för att kunna avgöra lämpliga insatser. Eleven och vårdnadshavaren ska vara delaktiga i detta. Det kan också handla om att skolan behöver förbättra sitt arbete med att hjälpa en elev med att planera och strukturera sina studier, färdighetsträning, specialpedagogiska insatser under en kortare tid, särskilda hjälpmedel eller utrustning och digital teknik med anpassade programvaror eller mer långvariga insatser såsom studiehandledning på modersmål eller regelbundna specialpedagogiska insatser såsom regelbunden kontakt med en speciallärare. Huvudregeln är att särskilt stöd ska ges i elevens ordinarie grupp om inte detta visats vara olämpligt utifrån elevens behov. Insatserna ska utvärderas och korrigeras om de inte haft avsedd effekt.

Bedömning och betygssättning

Skolan ska se till att läraren gör en allsidig bedömning av elevernas kunskaper utifrån de nationella kunskapskraven, och ger eleven och dess vårdnadshavare information om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling. Eleven ska, när omdömen ges eller betyg sätts i olika ämnen, enbart bedömas utifrån de nationella kunskapskraven och inte utifrån andra kriterier som läraren och skolan själv upprättat. Lärarens analyser av elevernas kunskaper ska bygga på olika underlag, som tillsammans ger en bred och allsidig bild av elevernas kunskaper. I detta ingår att läraren bl.a. ska använda sig av nationella ämnesprov tillsammans med övriga muntliga och skriftliga elevprestationer. Vidare ska skolan göra eleven och dess vårdnadshavare delaktiga i elevens utveckling genom att, löpande under studietiden och genom

2016-11-17
11 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

utvecklingssamtal, informera om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling och hur denna bäst kan stödjas.

Trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling

Skolan ska, i det dagliga arbetet, arbeta för att elevernas lärmiljö ska präglas av trygghet och studiero och är fri från kränkande behandling. Skolan ska se till att eleverna kan bedriva sina studier i en lugn miljö där de exempelvis inte störs, hotas eller känner sig otrygga av andra elever. Denna miljö bör inte begränsas till enbart lektionssalar, utan även gälla övriga studieutrymmen på skolan som exempelvis skolbibliotek, grupprum. Vidare ska skolan genomföra åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling av elever vid skolan. Om en enskild elev upplever sig kränkt ska omständigheterna utredas, och i förekommande fall åtgärdas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Styrning och utveckling av verksamheten

Rektor ska, genom ett aktivt ledarskap, styra och utveckla verksamheten vid skolan så att alla elever ges en likvärdig utbildning av god kvalitet i en trygg miljö. Därför ska rektor, tillsammans med elever och personal, ha ett långsiktigt arbete för att nå detta syfte. Arbetet sker genom att utifrån en analys av nuläget identifiera verksamhetens utvecklingsbehov och med grund i denna analys sedan vidta nödvändiga förbättringsåtgärder. Detta innebär exempelvis att personalen ges kompetensutveckling som motsvarar de behov som framkommit genom analys av verksamhetens förbättringsområden. Det innebär också att rektor fördelar verksamhetens resurser på ett sätt som svarar mot elevernas behov, så att alla elever ges förutsättningar att nå målen för utbildningen.

Ärende 4

Beslut

2016-11-17
12 (14)

Dnr 43 - 2016:5242

På Skolinspektionens vägnar

Fredrik Mattsson
Enhetschef

Mats Aronsson
Föredragande/utredare

Bilagor

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Bilaga 2: Fakta om Eriksbergs skola

Bilaga 1: Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen granskar regelbundet all skolverksamhet i hela landet, för att se att den följer de lagar, regler och läroplaner som finns för verksamheten. Målet är att bidra till alla barns och elevers lika rätt till god utbildning i en trygg miljö, där alla når minst godkänt i alla ämnen.

Skolinspektionen granskar alla huvudmän, vilket innebär alla kommuner, utbildningsföretag och andra organisationer som driver skolverksamhet. Tillsynen görs vart tredje år. All skolverksamhet som en viss huvudman ansvarar för ingår i tillsynen. Det handlar om förskola, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, grund- och gymnasiesärskola, vuxenutbildning, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet.

Alla skolenheter ingår i tillsynen. Skolinspektionen prioriterar att besöka de skolor där en hög andel elever riskerar att inte få den utbildning de har rätt till. Det innebär att vi kan stanna längre på dessa skolenheter under själva tillsynsbesöket, men också att vi bättre kan följa upp att eventuella brister åtgärdas och ge råd och vägledning.

Skolinspektionen bedömer om, och i sådana fall på vilket sätt, den granskade verksamheten inte uppfyller de regler som gäller. Myndighetens granskning utgår bland annat från skollagen, förordningar och läroplaner. Bestämmelser som verksamheterna är skyldiga att följa.

När Skolinspektionen har tagit in tillräcklig information gör myndigheten en bedömning av om verksamheten lever upp till de lagar och regler som finns för verksamheten. Alla huvudmän får ett tillsynsbeslut för de verksamheter som huvudmannen ansvarar för. Dessutom får de skolenheter där Skolinspektionen fördjupat tillsynen och gjort tillsynsbesök ett eget beslut, som bara handlar om den skolenheten.

Skolinspektionen fattar också enskilda beslut avseende huvudmannens ansvarstagande över de skolformer som huvudmannen ansvarar för. Innan ett beslut fastställs ges alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på de sakuppgifter som Skolinspektion grundar sina bedömningar på. I de fall Skolinspektionen funnit brister har huvudmannen ansvar för att komma tillrätta med bristerna. Huvudmannen ska också redovisa de åtgärder som har vidtagits för att åtgärda bristerna. För att följa upp huvudmännens arbete kan flera besök eller andra kontakter bli aktuella då Skolinspektionen också vill se effekter av de åtgärder som vidtas.

Mera information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats www.skolinspektionen.se under fliken Inspektion.

Bilaga 2: Fakta om Eriksbergs skola

Eriksbergs skola är en kommunal skolenhet för elever i förskoleklass och grundskolans årskurser 1-6. Vid skolenheten finns också fritidshemsverksamhet. Skolenheten ligger i östra delen av Herrljunga kommun. Vid Skolinspektionens tillsyn fanns sammanlagt 44 elever och 4 lärare vid skolenheten. Eleverna är indelade i tre klasser, F-1, 2-3 och 4-6. Skolenhetens fritidshemsverksamhet bedöms inte i detta beslut.

Verksamheten vid Eriksbergs skola leds av en rektor som även har ansvar för tre andra skolenheter i kommunen.

2017-01-23

Betygsuppföljning HT 16 uppföljning nationella prov vt 16

Bildningsförvaltningen har följt upp måluppfyllelsen för höstterminen 16 och resultaten för de nationella proven för vårterminen 16. Jämfört med tidigare år så är det en mindre jämförelse som fokuserar på årskurs 6 och årskurs 9. De vi kan se jämfört med ht 15 är att årskurs 6 har tappat i sin måluppfyllelse, medan årskurs 9 har ökat sin något.

Måluppfyllelse HT 16 årskurs 6

Ämne	2015		2016		Förändring
	Antal	Antal	Antal	Andel%	
Bild	85/90	94	90/93	97	3
Engelska	83/90	92	88/102	77	-15
Hemkunskap	40/41	98	54/57	95	-3
Idrott/hälsa	81/91	89	96/101	95	6
Matematik	83/91	91	81/102	79	-12
Musik	74/74	100	92/92	100	0
NO	-	-	38/38	100	-
Biologi	87/89	98	51/64	80	-18
Fysik	80/82	98	41/53	77	-21
Kemi	70/75	93	32/45	71	-22
SO	-	-	8 / 8	100	-
Geografi	75/75	100	65/75	87	-13
Historia	88/89	99	67/79	85	-14
Religion	68/68	100	55/69	80	-20
Samhällskunskap	86/88	100	72/85	85	-15
Slöjd	87/89	98	100/102	98	0
Svenska/SvA	84/92	92	80/92	87	-5
Teknik	67/67	100	82/89	92	-8

I tabellen ovan kan vi se att resultaten genomgående har försämrats jämfört med föregående år. Endast i idrott och bild har det skett en positiv resultatutveckling. Musik och slöjd är oförändrade. Under våren finns det ett behov av att stärka arbetet, brett, i såväl SO-ämnena, NO-ämnena, matematik och engelska. Jämfört med riket så var det inget ämne, som hade en lägre måluppfyllelse än 90 %, undantaget svenska som andraspråk. Att måluppfyllelsen är låg i matematik är statistiskt sett problematiskt. I Skolverkets resultatuppföljning för vårterminen 2016 så visade de på att endast 51 % av de elever som inte klarade en godkänd nivå nådde de nationella

målen i årskurs 9. Samtidigt så försämrade 42 % av eleverna sin måluppfyllelse mellan årskurs 6 och årskurs 9.

Ämne	Totalt 2016		Horsby		Molla/Mörlanda		4-skolor	
	Antal	Andel%	Andel	Diff	Andel	Diff	Andel	
Bild	90/93	97	93	-4	100	3	100	3
Engelska	88/102	77	76	-1	100	23	92	15
Hemkunskap	54/57	95	90	-5	-	-	100	5
Idrott/hälsa	96/101	95	91	-4	95	0	100	5
Matematik	81/102	79	62	-17	100	21	89	10
Musik	92/92	100	100	0	100	0	100	0
NO	38/38	100	-	-	100	0	-	-
Biologi	51/64	80	71	-9	-	-	100	20
Fysik	41/53	77	73	-4	-	-	100	23
Kemi	32/45	71	71	0	-	-	-	-
SO	8 / 8	100	-	-	-	-	100	0
Geografi	65/75	87	78	-9	100	13	100	13
Historia	67/79	85	73	-12	100	15	100	15
Religion	55/69	80	68	-12	100	20	100	20
Samhällskunskap	72/85	85	76	-9	100	15	89	4
Slöjd	100/102	98	96	-2	100	2	100	2
Svenska/SvA	80/92	87	69	-18	100	13	97	10
Teknik	82/89	92	84	-8	100	8	100	8

Både Molla/Mörlanda och 4-skolorna uppvisar ett bättre resultat än kommunen som helhet. Endast Horsby avviker negativt jämfört med kommunen som helhet. Matematik, engelska, svenska, SO-ämnena och NO-ämnena är de stora förbättringsområdena. Elevgruppens resultat var generellt sämre än kommunsnittet även 2013, se tabell nedan, och det har tyvärr inte skett någon förbättring sedan det tillfället. Det går dock inte att dra några slutsatser om att förutsättningarna i de tidigare åren skulle vara sämre än på motsvarande skolenheter, då framförallt efterföljande elevgruppers resultat varit bättre än kommunens snitt. Slutsatsen som går att dra är att vi inte lyckats att förbättra elevgruppens resultat utan att de även denna gång inte nått upp till kommunens generella resultat.

Ämne	Totalt åk 3		Mörlanda/ Molla		Horsby		Fyrskolorna	
	ht 2013		ht 2013		ht 2013		ht 2013	
	Antal	Andel%	Andel%	diff	Andel%	diff	Andel%	diff
Bild	97/98	99	100	1	98	-1	100	1

Engelska	88/98	90	100	10	78	-12	100	10
Idrott/hälsa	96/98	98	100	2	96	-2	100	2
Matematik	78/98	79	88	9	71	-8	86	7
Musik	97/98	99	100	1	98	-1	100	1
NO	173/188**	92	100	8	89	-3	100	8
SO	200/233**	86	100	14	82	-4	100	14
Slöjd	94/98	96	100	4	91	-5	100	4
Svenska/ SvA	77/98	78	79	1	71	-7	93	15
Teknik	95/98	97	100	3	93	-4	100	3

Måluppfyllelse HT 16 årskurs 9

Resultaten för årskurs 9 för året är en svag positiv utveckling. De avvikande är framförallt i moderna språk och deras relativt stora nedgång kan förklaras med att det är väldigt få elever som läser ämnena, vilka påverkar avvikelsen om en enskild elev inte når målen. Svenska som andraspråk har lägst måluppfyllelse, vilket dock kan förklaras på samma sätt som med moderna språk, att det är väldigt få elever som läser det, så att om en individ inte når målen, så får detta en stor procentuell påverkan. Även om utvecklingen i matematik går i rätt riktigt, så finns det där en stor förbättringspotential. Nationellt sett nådde 92.8 % av eleverna vt 16 målen i matematik. Att måluppfyllelsen i matematik är låg är oroande med tanke på elevernas gymnasiebehörighet.

Ämne	Ht 15		Ht 16		Förändring
	Antal	Andel	Antal	Andel	
Biologi	76/85	89	92/97	95	6
Bild	87/92	95	108/108	100	5
Franska		93		78	-15
Spanska		100		95	-5
Tyska		100		88	-12
Engelska	76/90	84	90/106	85	1
Fysik	74/82	90	88/96	92	2
Geografi	61/67	91	87/95	92	1
Historia	76/82	93	90/96	94	1
Hemkunskap	46/48	96	149/153	97	1
Idrott/hälsa	81/92	88	97/108	90	2
Kemi	28/34	82	87/96	91	9
Matematik	70/93	75	83/108	77	2
Musik	86/90	96	102/107	95	-1
Religion	58/62	94	90/95	95	1
Samhällskunskap	75/82	91	89/96	93	2

Slöjd	941/42	98	149/153	97	-1
Svenska/ SvA*	77/94	82	83/94	88	6
SvA*				21	-
Teknik	59/66	89	91/98	93	4

*SvA är i år särredovisat

Nationella prov årskurs 3

Sammanställningen över de nationella proven för årskurs 3 varierar. För läsåren, 13/14 och 15/16 presterade eleverna sämre på de nationella proven jämfört med eleverna nationellt, medan eleverna var bättre än riket 14/15. I svenska för 15/16 presterade eleverna bättre än riket när det gällde ”skriva: berättande text” medan eleverna hade svårare för ”läsa: faktatext” -4,9 % -enheter, ”läsa: berättande text” -3,6 %-enheter och stavning och interpunktion -3,7 %-enheter. I matematik var det ett par områden som eleverna hade svårare för än riket i övrigt. Framförallt var det skriftliga räknemetoder och tal i bråkform som avvek mest och sett över de senaste åren så är det just i skriftliga räknemetoder som våra elever har presterat svagast i.

15/16		Kommunen	Riket	Diff
Matematik	Muntlig kommunikation	95	94,1	0,9
Matematik	Rumsuppfattning och geometriska objekt	95	94,9	0,1
Matematik	Förståelse för räknesätt	88	91,5	-3,5
Matematik	Mäta, jämföra, uppskatta tid och volym	85	87,7	-2,7
Matematik	Proportionella samband och matematiska likheter	86	90,2	-4,2
Matematik	Positionssystemet	93,1	91,3	1,8
Matematik	Skriftliga räknemetoder	73	80,3	-7,3
Matematik	Tal i bråkform	86	91,7	-5,7
Matematik	Huvudräkning	88	90,9	-2,9
Svenska	Tala: muntlig uppgift	100	98,9	1,1
Svenska	Läsa: berättande text	88,9	92,5	-3,6
Svenska	Läsa: faktatext	88,9	93,8	-4,9
Svenska	Enskild högläsning	95,6	96,1	-0,5
Svenska	Enskilt textsamtal	98,9	97,2	1,7
Svenska	Skriva: berättande text	97,8	93,3	4,5
Svenska	Stavning och interpunktion	87,6	91,3	-3,7
Svenska	Skriva: faktatext	94,4	94,4	0
				-28,9

14/15		Kommunen	Riket	Diff
Matematik	Muntlig kommunikation	93,3	93,1	0,2
Matematik	Sannolikhet, huvudräkning	94,4	91,7	2,7
Matematik	Uppdelning av tal, enkla problem	94,4	90,6	3,8
Matematik	Geometriska begrepp	85,6	83,4	2,2
Matematik	Räknesätt, enkla problem	95,6	92,7	2,9
Matematik	Mätning massa, skriftliga räknemetoder	82,2	82,1	0,1
Matematik	Enkla problem	95,6	90,7	4,9
Svenska	Tala: muntlig uppgift	96,3	96	0,3
Svenska	Läsa: berättande text	98,8	94,7	4,1
Svenska	Läsa: faktatext	97,6	92,6	5
Svenska	Läsa: enskild högläsning	97,6	94,9	2,7
Svenska	Läsa: enskilt textsamtal	100	97	3
Svenska	Skriva: berättande text	93,9	91,8	2,1
Svenska	Skriva: stavning och interpunktion	97,6	90	7,6
Svenska	Skriva: faktatext	95,1	88,2	6,9
				48,5

13/14		Kommunen	Riket	Diff
Matematik	Muntlig kommunikation	94	93,8	0,2
Matematik	Överslagsräkning, huvudräkning	83	88	-5
Matematik	Mönster i talföljder, geometriska mönster	94	94,1	-0,1
Matematik	Positionssystemet, enkla problem	92	93,1	-1,1
Matematik	Mätning längd, proportionella samband	77	71,6	5,4
Matematik	Symmetri, skriftliga räknemetoder	74	82	-8
Matematik	Huvudräkning, förståelse för räknesätten	92	91	1
Svenska	Tala: muntlig uppgift	98,9	97,9	1
Svenska	Läsa: berättande text	94,4	94,4	0
Svenska	Läsa: faktatext	88,8	91,8	-3
Svenska	Läsa: enskild högläsning	88,8	94,4	-5,6
Svenska	Läsa: enskilt textsamtal	98,9	97,5	1,4
Svenska	Skriva: berättande text	89,9	90,3	-0,4

Svenska	Provbetyg	90,7	~100	85,5	13	14,7	11,5
Svenska	Tala (delprov A)	93,5	~100	89,1	13,5	15	12,1
Svenska	Läsa (delprov B)	91,7	~100	87,3	13,9	15,3	12,5
Svenska	Skri­va (delprov C)	86,1	~100	78,2	12	13,9	10,2
Matematik	Provbetyg	92,5	~100	~100	12,9	13,1	12,6
Engelska	Provbetyg	95,3	~100	~100	14,4	14,2	14,7
Engelska	Tala (delprov A)	~100	~100	~100	14,8	14,8	14,9
Engelska	Läsa och lyssna (delprov B)	87,9	87	88,7	13,2	12,9	13,5
Engelska	Skri­va (delprov C)	~100	~100	~100	14,4	14,8	14

15/16		Andel (%) elever med provbetyg A-E			Genomsnittlig provbetygs­poäng		
Ämne	Delprov	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar
Svenska	Provbetyg	92,4	~100	~100	13,4	14,3	12,6
Svenska	Tala (delprov A)	~100	100	~100	15,4	15,9	14,9
Svenska	Läsa (delprov B)	90,1	~100	88,1	13,3	13,9	12,8
Svenska	Skri­va (delprov C)	85,2	~100	81	11,8	13,1	10,5
Matematik	Provbetyg	87,4	83,3	~100	12	11,7	12,3
Engelska	Provbetyg	~100	~100	~100	14	13,2	14,7
Engelska	Tala (delprov A)	94,3	~100	~100	13,8	13,4	14,2
Engelska	Läsa och lyssna (delprov B)	88,5	~100	84,4	13,4	13	13,7
Engelska	Skri­va (delprov C)	94,1	~100	~100	14,1	13,7	14,5

Nationella prov årskurs 9

	13/14	14/15	15/16
Svenska	14,2	13,7	12,8
Matematik	12,7	11,8	12,4
Engelska	14,7	13,9	13,1

Liksom för årskurs 6 så presterade årskurs 9 sämre 15/16 jämfört med åren tidigare och likt de nationella proven i årskurs 6 så presterar eleverna bäst i engelska och svagast i matematik. Likt årskurs 6 så är det ganska stora skillnader mellan pojkar och flickor i både andel godkända som i genomsnittligt provbetygs­poäng. Störst är skillnaden i svenska delprov C, skriva. Där klarade endast 58 % av pojkarna måluppfyllelsen.

13/14	Andel (%) med provbetyg A-E			Genomsnittlig provbetygs­poäng		
	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar
Prov/delprov						

Svenska Sammanvägt provbetyg	~100	100	~100	14,2	15,9	12,1
Tala (delprov A)	~100	100	~100	15,8	17	14,1
Läsa (delprov B)	93,7	100	85,7	14,9	16,5	13
Skriva (delprov C)	89,9	~100	80	12,4	14,4	9,9
Matematik Provbetyg	~100	~100	~100	12,7	13	12,4
Engelska Sammanvägt provbetyg	~100	~100	~100	14,7	14,6	14,7
Tala (delprov A)	~100	~100	~100	14,7	14,9	14,4
Läsa och lyssna (delprov B)	92,1	~100	~100	14	14,2	13,8
Skriva (delprov C)	93,3	~100	~100	14	14,8	13,1
14/15	Andel (%) med provbetyg A-E			Genomsnittlig provbetygspoäng		
Prov/delprov	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar
Svenska Sammanvägt provbetyg	~100	100	~100	13,7	14,7	12,6
Tala (delprov A)	~100	~100	~100	15,1	15,8	14,3
Läsa (delprov B)	89,7	~100	83	12,9	14,3	11,4
Skriva (delprov C)	89,4	~100	83	12,2	13,7	10,6
Matematik Provbetyg	90,5	~100	88,9	11,8	12,7	10,9
Engelska Sammanvägt provbetyg	92,5	~100	90,7	13,9	14,3	13,4
Tala (delprov A)	95,3	~100	~100	14,2	14,8	13,7
Läsa och lyssna (delprov B)	92,5	~100	88,9	13,8	14,4	13,2
Skriva (delprov C)	91,5	~100	87	13,6	14,7	12,5
15/16	Andel (%) med provbetyg A-E			Genomsnittlig provbetygspoäng		
Prov/delprov	Totalt	Flickor	Pojkar	Totalt	Flickor	Pojkar
Svenska Sammanvägt provbetyg	90,8	~100	88,4	12,8	14,5	11,6
Tala (delprov A)	~100	~100	~100	14,2	15,5	13,2
Läsa (delprov B)	90,9	~100	~100	13,7	14,8	12,9
Skriva (delprov C)	72,4	~100	58,1	10,4	13,5	8,1
Matematik Provbetyg	~100	100	~100	12,4	13,4	11,7
Engelska Sammanvägt provbetyg	88,9	~100	87,2	13,1	14	12,5
Tala (delprov A)	89,3	~100	87,8	13	14	12,3
Läsa och lyssna (delprov B)	88	~100	85,4	13,1	14,3	12,3
Skriva (delprov C)	90,1	~100	89,4	13,2	14	12,6

Nationella prov Kunskapskällan, årskurs 2

För gymnasieskolan har vi valt att jämföra svenska 1, matematik 1 i dess olika former, 1A, 1B och 1C, samt engelska 5. Det vi kan se är att 2016 var ett marginellt svagare år än året innan, men att prestationerna är bättre och till och med mycket bättre i matematik jämfört med 2014. Det är betydligt mindre variation i svenska och engelska än vad det är i matematik. Resultatet i matematik varierar ganska kraftigt. Av delproven för år 2016 kan vi konstatera att det är bäst resultat i den muntliga framställningen (A) och svagast resultat i den skriftliga delen (C). I

Engelskan så presterar eleverna relativt jämt mellan de olika delarna, även om tala (A) och skriva (C) ligger något högre än lyssna och tala (B).

Ämne	2016	2015	2014
Matematik	86 %	97 %	73 %
Svenska Provbetyg	84 %	89 %	82 %
Svenska Del A	89 %		
Svenska Del B	82 %		
Svenska Del C	67 %		
Engelska Provbetyg	89 %	90 %	84 %
Engelska Del A	89 %		
Engelska Del B	82 %		
Engelska Del C	90 %		

Slutsatser

Uppföljningen visar på att det finns utrymme för förbättring gällande eleverna i årskurs 6 och trots att eleverna har fått mer undervisning, tre läsår, så har måluppfyllelsen inte stärkts. Gällande årskurs 9 så ser det något bättre ut jämfört med föregående år.

Det finns dock potential att stärka kunskaperna i framförallt matematik

Gällande de nationella proven så kan vi genomgående se stora skillnaderna mellan könen, där flickorna presterar generellt bättre, med några undantag.

Resultaten varierar mellan åren och årets årskurs 3 presterade något sämre än de två senaste åren.

I årskurs 3 så har skriftliga räknemetoder störst förbättringspotential och bör utvecklas.

I årskurs 6, 9 och årskurs 2 på gymnasiet så är det svenska, del C, den skriftliga delen som eleverna presterar svagast i.

Antagande av kompetensutvecklingsplan 2017/2018

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Antagande av kompetensutvecklingsplan 2017/2018

Sammanfattning

Under läsåret 2016/2017 var stora delar av huvudmannens riktade kompetensutveckling minimaliserad till förmån för skolornas arbete med läslyftet. Inför kommande läsår ser förvaltningen, utifrån genomförda analyser, ett behov hos verksamheterna att få arbeta med sitt eget interna utvecklingsarbete. Därför kommer bildningsförvaltningen även under läsåret 2017/2018 låta verksamheterna få styra över innehållet vid stora delar av den planerade kompetensutvecklingen. För skolan kommer huvudmannen att rikta en insats gällande det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i form av relationsbyggande arbetssätt. För förskolans del ser huvudmannen ett behov av att rikta en insats gällande flerspråkighet. För fritidshemmet har förvaltningen tillsammans med ett flertal andra sjuhäradskommuner gått in i en gemensam kompetensutveckling utifrån den nya läroplanen. Insatserna kommer att fortgå under läsåret 2017/2018.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Kompetensutvecklingsplan 2017 -2018, daterad 2017-02-06
Kompetensutvecklingsplan 2017 -2018

Förslag till beslut

Kompetensutvecklingsplan 2017 – 2018 antas.

Erik Thaning

Utvecklingsledare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

2017-02-06

Kompetensutveckling förskola/skola 2017/2018

Under läsåret 2016/2017 var stora delar av huvudmannens riktade kompetensutveckling minimaliserad till förmån för skolornas arbete med läslýftet. Inför kommande läsår ser förvaltningen, utifrån genomförda analyser, ett behov hos verksamheterna att få arbeta med sitt eget interna utvecklingsarbete. Därför kommer bildningsförvaltningen även under läsåret 2017/2018 låta verksamheterna få styra över innehållet vid stora delar av den planerande kompetensutvecklingen. För skolan kommer huvudmannen att rikta en insats gällande det förebyggande och hälsofrämjande arbetet i form av relationsbyggande arbetssätt. För förskolans del ser huvudmannen ett behov av att rikta en insats gällande flerspråkighet. För fritidshemmet har förvaltningen tillsammans med ett flertal andra sjuhäradskommuner gått in i en gemensam kompetensutveckling utifrån den nya läroplanen. Insatserna kommer att fortgå under läsåret 2017/2018. Vissa förändringar gällande dagar kan förekomma.

Höstterminen 2017		
Datum	Innehåll	Verksamhet
2017-08-14	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-08-15	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-08-16	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-08-17	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-08-17 stängningsdag	Förebyggande arbete	Skolan
2017-08-18	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-09-29 (2017-09-14) stängningsdag	- Programmering, naturvetenskap och teknik	Fritidshemmet
2017-10-30	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-10-31	Verksamhetsstyrt innehåll	
2017-11-01	Verksamhetsstyrt innehåll	

Vårterminen 2018		
Datum	Innehåll	Verksamhet
2018-01-08	Verksamhetsstyrt innehåll	
2018-01-08	Verksamhetsstyrt innehåll	
2018-03-12 stängningsdag	Flerspråkighet	Förskolan
2018-03-12 stängningsdag	Spridningskonferens	Fritidshemmet
2018-03-13	Verksamhetsstyrt innehåll	
2018-06-18	Verksamhetsstyrt innehåll	
2018-06-19	Verksamhetsstyrt innehåll	
2018-06-20 stängningsdag	Verksamhetsstyrt innehåll	
2018-06-21	Verksamhetsstyrt innehåll	

Kompetensutvecklingsområden som är prioriterade

- Enheternas systematiska kvalitetsarbete
- Kollegialt lärande
- Enheternas elevhälsoarbete

- Digitalisering och digital kompetens
- Flerspråkighet och språkutvecklande arbetsätt.

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Kvalitetsrapport flerspråkighet och flerspråkiga elever

Bildningsnämndens presidiums förslag till beslut
I enlighet med förvaltningens förslag till beslut.

Ingemar Kihlström
Ordförande

Robert Andersson
Vice ordförande

Expedieras till:
För kännedom
till:

Kvalitetsrapport flerspråkighet och flerspråkiga elever

Sammanfattning

I enlighet med bildningsnämndens kvalitetsplan har förvaltningen upprättat en kvalitetsrapport om flerspråkighet och flerspråkiga elever. En kartläggning över verksamheternas processer och elevernas kunskapsresultat har legat till grund för rapporten. Rapporten lägger fram följande slutsatser:

1. Måluppfyllelsen för elever med en flerspråkig bakgrund ser god ut, förutsatt att de fått undervisning i kommunen längre än fyra år, med undantag för resultaten av engelskundervisningens första fyra år.
2. Att genomgå utbildning i Herrljunga kommuns grundskola skapar goda förutsättningar för elever med en flerspråkig bakgrund att nå kunskapskraven.
3. Det finns tecken på ett behov av kompetensutveckling i språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen.
4. Kunskapen kring extra anpassningar och särskilt stöd för framför allt nyanlända elever bör stärkas.
5. Det systematiska kvalitetsarbetet på enheterna gällande nyanlända och flerspråkiga elevers utbildning kan stärkas.
6. De pedagogiska rutinerna för mottagande av nyanlända elever är i behov av en revidering, rutinernas efterlevnad behöver även fortsättningsvis följas upp.
7. Arbetet med att säkerställa studiehandlingens likvärdighet behöver utvecklas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Kvalitetsrapport flerspråkighet och flerspråkiga elever, 2017-02-09
Kvalitetsrapport flerspråkighet och flerspråkiga elever, 2017-02-09

Förslag till beslut

Rapporten godkänns.

Sara Flodén
Utvecklingslärare

Erik Thaning
Utvecklingsledare

Expedieras till: Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
För kännedom Namn namn, titel, organisatoriskt tillhörighet
till:

DIARIENUMMER: UN 2017:8
FASTSTÄLLD: 2017-03-10
VERSION: 1
DOKUMENTANSVAR: Sara Flodén och
Erik Thaning

Rapport

*Bildningsförvaltningens Kvalitetsrapport
flerspråkighet och flerspråkiga elever*

HERRLJUNGA KOMMUN

Våga vilja växa!

Innehåll

Bakgrund	2
Syfte.....	3
Definitioner.....	4
Genomförande	4
Resultatsammanställning.....	4
Förutsättningar för verksamheten.....	4
Nulägesbeskrivning mottagande och utbildning av nyanlända elever.....	7
Laglighetsaspekter	10
Måluppfyllelse	11
Förskolan	11
Resultatuppföljning grundskolan åk 6.....	11
Resultatuppföljning grundskolan åk 9.....	15
Gymnasiet.....	16
Processer.....	16
Sammanfattande Analys.....	17
Slutsatser.....	19
Utvecklingsområden.....	19

Bakgrund

Att ta emot och undervisa nyanlända elever är inte ett nytt fenomen i Sverige – och inte i Herrljunga - här finns en lång tradition av att möta elever med bakgrund i ett annat land. De senaste tio åren har dock nyanlända och flerspråkiga elevers skolgång och lärande blivit ett allt mer granskat och uppmärksammat område. Skolinspektionen gjorde flera granskningar mellan 2009 och 2014 och dessa visade sammantaget att utbildningen för nyanlända elever hade stora brister gällande likvärdighet i landet. Nyanlända elevers utbildning var ofta satt på undantag och eleverna inte gavs förutsättningar att nå kunskapsmålen. Eleverna var inte alltid en del av den sociala gemenskapen på skolorna.¹ Också betygsstatistik visar att skolan i Sverige lyckas allt sämre med sitt kompensatoriska uppdrag gällande elever som har invandrat och behörigheten våren 2015, var för elever som har tagits emot i skolan under årskurs 1-5 72% och för elever som har tagits emot i årskurs 6-9 bara 26%². Hos flera olika myndigheter och också inom forskningen har det varit aktuellt med frågan om hur man bäst organiserar mottagande och undervisning av nyanlända elever de senaste åren, inte minst efter det stora mottagandet under hösten 2015. Konsekvenser av och slutsatser från Skolinspektionen, Skolverket, SKL och forskning sammanfattas kort nedan.

Ny lagstiftning

Som en följd av skolinspektionens konstateranden, kom 1 januari 2016 ny lagstiftning gällande utbildningen för nyanlända elever. Man definierade nu begreppet *nyanländ elev*, reglerade mottagandet och öppnade möjligheter för skolor att göra vissa insatser för dessa elever. Det kom ett krav på att skolan inledningsvis ska göra en bedömning, en *kartläggning*, av elevens förkunskaper och att denna sedan ska ligga till grund för hur skolan planerar skolgången för eleven. Exempelvis ska placering av en elev i årskurs och undervisningsgrupper på så sätt ske utifrån en individuell bedömning och inte utifrån någon generell princip. Man skrev också in möjligheten till och restriktioner kring undervisning i *förberedelseklass* och omfördelning av tid till förmån för undervisning i svenska språket, s.k. *prioriterad timplan*³.

I Herrljunga kommun har bildningsförvaltningen 2016 tagit beslut om pedagogiska rutiner för mottagande, vilka är framtagna för att öka likvärdigheten och fungera som ett stöd för skolorna i att leva upp till lagar och förordningar och erbjuda nyanlända elever den utbildning de har rätt till.

Framgångsfaktorer

Nyanlända elever är i första hand elever, och det som är bra kvalitet i utbildning generellt är också vad som är bra för den här gruppen. Enligt forskning lyckas de skolor bra med nyanlända elever, som har ett inkluderande förhållningssätt, där all personal tar gemensamt ansvar för alla elevers lärande och då också för de nyanländas⁴. Men med detta är det inte sagt någonting om hur undervisningen bör organiseras. Forskning konstaterar att ingen organisatorisk modell är svaret på frågan hur man erbjuder nyanlända elever en utbildning med hög kvalitet. Såväl undervisning i förberedelseklass, som direktplacering i ordinarie undervisningsgrupp har sina för- respektive nackdelar och det viktigaste är att skolor har

¹ Skolinspektionen. 2009. *Utbildning för nyanlända elever – rätten till en god utbildning i en trygg miljö (Rapport 2009:3)*; Skolinspektionen. 2010. *Språk- och kunskapsutveckling för barn och elever med annat modersmål än svenska (Rapport 2010:16)*; Skolinspektionen. 2014. *Skolsituationen för nyanlända elever (rapport 2014:03)*.

² SKL. 2016. *Öppna jämförelser Grundskola*

³ Skollagen 3 Kap §12a-f, 4 Kap. §5 och Skolförordningen 5 Kap. § 5a-b

⁴ Axelsson Monica. 2013. *Flerspråkighet och lärande*. i: Hylltenstam, Kenneth och Lindberg, Inger. 2013. *Svenska som andraspråk: i forskning, undervisning och Samhälle*.

kunskap om hur modellerna fungerar och bör villkoras. Det som förordas är en flexibilitet som möjliggör att organisationen hela tiden anpassas efter individens aktuella behov⁵. Nyanlända elever är en mycket heterogen grupp, med vitt skilda förutsättningar och behov. Det som är gemensamt för dem är att de har kommit till Sverige de senaste fyra åren och att skolan parallellt med att möjliggöra för dem att fortsätta sin kunskapsutveckling också måste stötta dem i att lära sig undervisningsspråket, svenska. En framgångsfaktor som skolinspektionen lyfter fram är att den pedagogiska personalen har kunskap om nyanlända elevers lärande⁶ och även skolverket poängterar att det är en förutsättning för arbetet med elevgruppen att skolor har lärare med kompetens inom andraspråksutveckling och lärande på ett andraspråk, studiehandledare på elevernas modersmål och modersmåls lärare⁷. En sista framgångsfaktor som belyses är elevernas möjlighet till social delaktighet och att möjligheter ges för dem att lära känna jämnåriga som inte är nyanlända⁸.

De senaste årens flyktingmottagande

Antal asylsökande i Sverige har ökat de senaste åren och nådde en kulmen 2015 då det skedde en fördubbling av antalet mottagna personer till 162 877 jämfört med 81301 år 2014. Till följd av ny asyl- och gränspolitik har en drastisk minskning skett under 2016, då Sverige endast tagit emot 28 939 personer⁹. Detta avspeglas i motsvarande tendens i antalet nyanlända barn som kommer till skolorna runt om i Sverige. Men förutom att det är fler elever som kommer, ser man också att de barn som kommer till skolorna är äldre nu än vad barnen var som kom för tio år sedan och de har oftare kort eller ingen tidigare skolgång¹⁰.

Även Herrljunga hade ett stort mottagande hösten 2015. Kommunens avtal med Migrationsverket om att ta emot ensamkommande pojkar utökades under året och de flesta som kom var också ungdomar i högstadie- och gymnasieålder. Mottagandet av skolungdomar 13-19 år var 57 elever höstterminen 2015, 18 elever under våren och sedan 23 under höstterminen 2016. Även om det kom några familjer under 2015, har den delen ökat under förra året och spridningen över årskurserna och skolorna har då också varit större igen. Vårt att nämna om mottagandet i kommunen är också att genomströmningen är hög och att många av barnen som tas emot också flyttar från skolorna, både inom kommunen och vidare till andra kommuner. Den större tillströmningen de senaste åren har också påverkat förskoleverksamheten och flerspråkigheten har slagit igenom även där.

Syfte

Rapporten syftar till att kartlägga förvaltningens måluppfyllelse och laglighet gällande flerspråkighet och utbildningen för flerspråkiga elever och barn.

Frågeställningar:

- Vilka förutsättningar och processer använder förvaltningen för att ta hand om elever med flerspråkighet?
- Vilken måluppfyllelse har nyanlända, invandrade och elever med annat modersmål, inom grundskolan?

⁵ Bunar, Nihad. 2015. *Nyanlända och lärande – mottagande och inkludering*.

⁶ <https://www.skolinspektionen.se/sv/Rad-och-vagledning/nyanlanda-elever/>.

⁷ <http://www.skolverket.se/skolutveckling/larande/nyanlandas-larande/organisera-for-nyanlanda-elever>

⁸ <https://www.skolinspektionen.se/sv/Rad-och-vagledning/nyanlanda-elever/>, samt SKL. 2016. *Öppna jämförelser Grundskola*:

⁹ <http://www.migrationsverket.se/Om-Migrationsverket/Statistik.html>

¹⁰ SKL. 2016. *Öppna jämförelser Grundskola*

- Vilken målpåfyllelse har IM-programmet språkintröduktion på gymnasiet?
- Vilka förutsättningar har flerspråkiga barn i förskolan?
- Har alla som har rätt till modersmål i skolan tillgång till det?

Definitioner

Nyanländ elev

Definition av nyanländ enligt 3 kap. 12 § i skollagen.

12 a § Med nyanländ avses i denna lag den som

1. har varit bosatt utomlands,
2. nu är bosatt i landet, och
3. har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. En elev ska inte längre anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet

Nyinvandrad elev

En elev som har invandrat till Sverige de senaste fyra åren. Begreppet innefattar alltså även elever som kom till Sverige innan höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyllde sju år. (Begreppet används bara i rapporten där det i statistiken är intressant att visa även hur många elever i de lägre årskurserna som är nyligen invandrade.)

Invandrad elev

En elev som invandrat till Sverige men som i övrigt inte uppfyller kraven som nyanländ

Flerspråkig elev

En elev som angivit ett annat modersmål än svenska, kan vara invandrad eller född i Sverige.

Genomförande

Elevunderlag och förutsättningar för verksamheterna har kartlagts. Kommunens utvecklingslärare för nyanlända elever har i sitt uppdrag som skolverkets samordnare för utveckling av undervisning för nyanlända, gjort en nulägesbeskrivning av hur skolorna lever upp till författningarna på området mottagande av nyanlända, samt en kartläggning av vilka styrkor man kan se i utbildningen av dem. Denna beskrivning har tillsammans med en resultatanalys utgjort huvuddelen av rapporten.

Resultatsammanställning

Förutsättningar för verksamheten

Förskola

Av förskolans barn idag så har cirka 21 % en flerspråkig bakgrund. Dessa barn är inte jämt fördelade över kommunen utan detta är en stor variation mellan förskolorna om var dessa barn går. Förskolan är uppdelad i två områden, Innerby och Ytterby förskoleområde. Innerby förskoleområde har historiskt sett haft en större vana att arbeta med flerspråkighet än Ytterby och har fortfarande idag en betydligt större

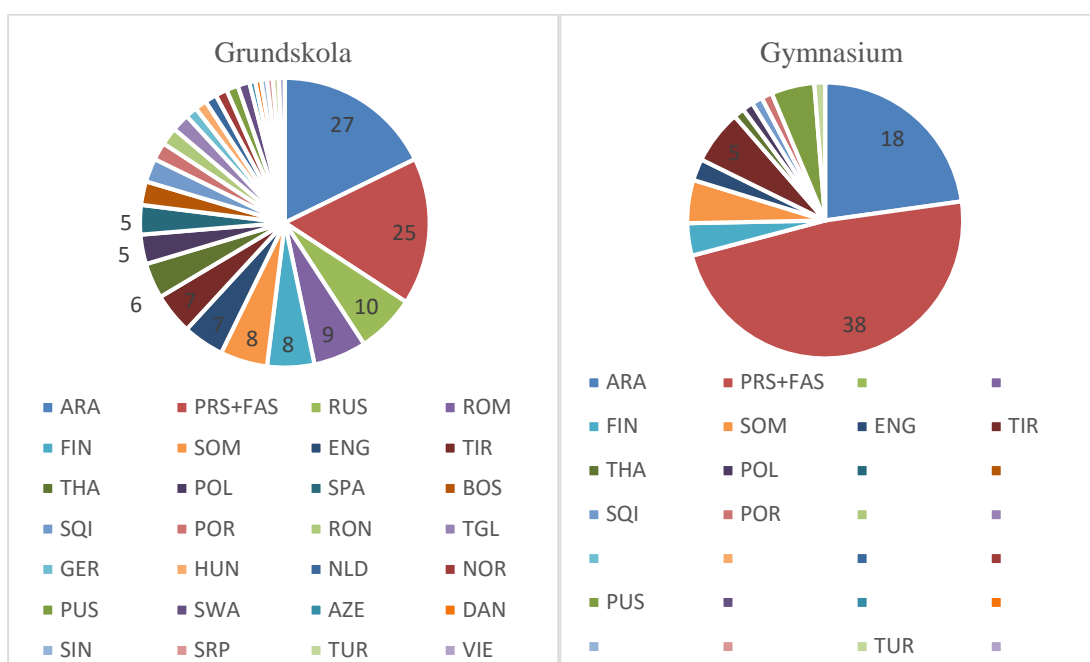
andel barn med en flerspråkig bakgrund än vad Ytterby har. Det är först på senare tid som Ytterby mottagit barn med en flerspråkig bakgrund. Förskolan har en rutin för hantering av flerspråkighet för att stödja personalen i sitt arbete med att tillgodose och stimulera barnens flerspråkighet.

Fördelning av flerspråkiga barn vid kommunens förskolor i oktober 2016	
Namn	Andel
Hagen	47 % (9 barn)
Ugglan	19 % (13 barn)
Horsby	51 % (48 barn)
Eggvena	12 %
Hudene	15 %
Eriksberg	6 %
Od	7 %
Mörlanda	15 %
Molla	7 %
Andel barn med flerspråkighet	36 % Innerby 9 % Ytterby

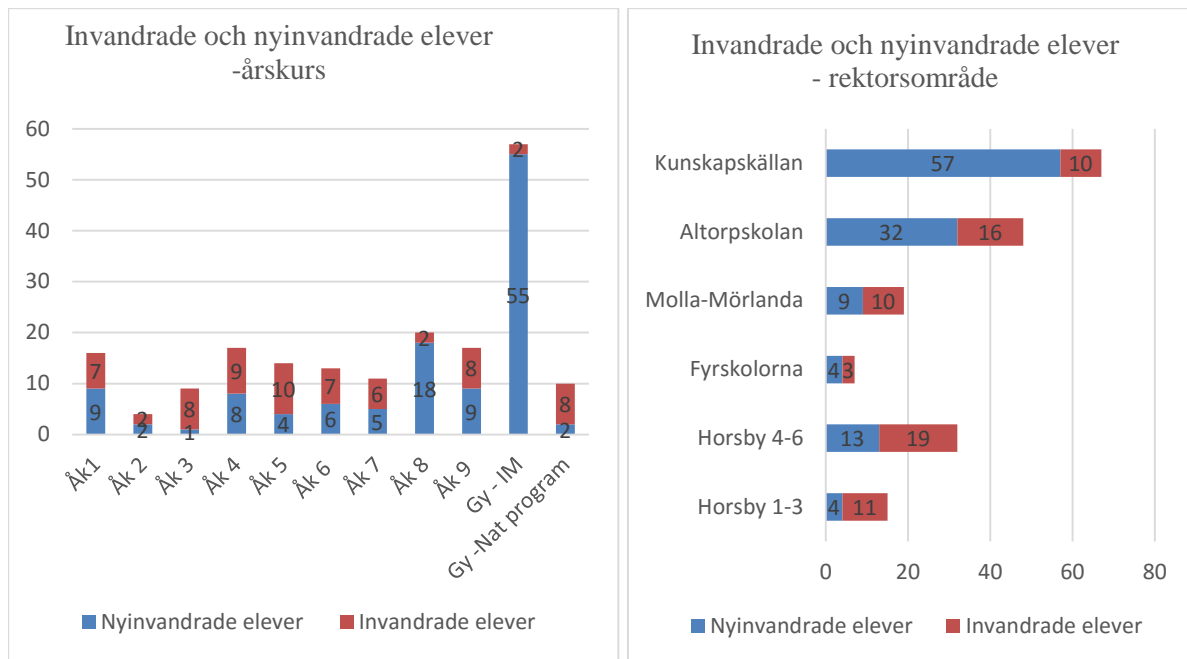
Grundskola och gymnasium – förutsättningar elever

Kommunen har 152 elever i grundskolan som har ett annat modersmål än svenska. Av de totalt 28 olika modersmål som finns representerade i elevgruppen, är det 11 språk som har fem eller fler talare. Många språk talas alltså bara av en eller ett par elever i kommunen. Absolut störst är grupperna med elever som talar arabiska och dari, följt av ryska, romani, finska, somaliska, engelska och tigrinska.

På Kunskapskällan finns 79 elever med ett annat modersmål. Bland de tolv språk som talas här återfinns samma två stora språkgrupper som i grundskolan, men här kommer tigrinska och somaliska på tredje och fjärde plats i storleksordningen.

Av eleverna som nu går i grundskolan har 121 invandrat till Sverige under sitt liv. Drygt hälften av dem kom till Sverige efter skolstart och en fjärdedel kom efter årskurs sex. 62 elever har flyttat till Sverige de senaste fyra åren och räknas som nyinvandrade och av dessa har 44 kommit efter förra läsårets start och har alltså som mest tre terminer i skolan. Den största delen av den gruppen finns just nu på högstadiet. Mottagandet har de senaste åren också kommit att beröra alla rektorsområden i de lägre årskurserna och skolorna utanför Herrljunga tätort har nu 13 nyinvandrade elever och Horsbyskolorna 17. Kunskapskällan har totalt 67 elever som har invandrat under sitt liv och av dessa har 57 kommit de senaste fyra åren. Tio av de 67 finns inom nationellt program på gymnasiet och resterande inom introduktionsprogrammen.

Grundskola och gymnasium – förutsättningar i organisation, personal och kompetens

Inom grundskolan 1-6 organiseras mottagandet och undervisningen av nyanlända elever på många olika sätt. På några skolor går de nyanlända eleverna en kortare period i förberedelseklass innan en snabb utslussning i ordinarie undervisningsgrupper i alla ämnen sker. På någon skola använder man sig av prioriterad timplan och de nyanlända eleverna går i extra undervisning i svenska som andraspråk, innan de allt mer börjar förflytta undervisningstid till fler ämnen. På ytterligare några skolor blir eleverna direktplacerade i ordinarie undervisningsgrupper i alla ämnen. Men även om det finns en mängd olika sätt att organisera den inledande undervisningen på i kommunen, är valet fast inom respektive skola och flera rektorer påtalar bristen på flexibilitet i organisation utifrån individens behov. Inom 7-9 organiseras utbildningen av nyanlända elever i en kombination av förberedelseklass och ordinarie undervisning. Nyanlända elever på Altorpskolan kan ha prioriterad timplan, eller läsa alla ämnen och de kan göra det i förberedelseklass eller i ordinarie undervisningsgrupp. Organisationen är flexibel utifrån elevernas individuella och aktuella behov.

Kunskapskällans undervisning av nyanlända elever organiseras inom språkinträdning som är ett av de fem introduktionsprogrammen. Undervisningen organiseras just nu i fyra undervisningsgrupper, till stor del i samarbete med Altorpskolornas förberedelseklass. Eleverna får först en utbildning med tyngdpunkt i undervisning i det svenska språket, men snart erbjuds de också de ämnen och insatser som de individuellt behöver för att ta sig vidare i sin utbildning. Språkinträdning bedriver nu undervisning i 15 av

grundskolans ämnen, samt i vissa yrkesförberedande gymnasiekurser. Det finns även exempel på insatser som praktikplatser, samt kurser inom nationellt gymnasieprogram.

Alla rektorsområden har minst en lärare som undervisar i svenska som andraspråk, men i olika stor utsträckning. Av de 10 lärarna som undervisar i ämnet har fem behörighetsgivande antal poäng och fyra läser just nu för behörighet på lärarlyftet. På högstadiet får eleverna all sin undervisningstid i svenska som andraspråk med behörig lärare, men inom såväl åk 1-6 som gymnasieskolan anordnas undervisningen till olika stora delar även i undervisningsgrupper i svenska. Tiden med sva-lärare växlar från 15-100% av undervisningstiden för eleverna.

I kommunen finns modersmålslärare anställda i språken dari/persiska, arabiska, tigrinska, somaliska och ryska. Modersmålsundervisning ges vanligtvis en timma i veckan. Med undantag för ryska bedrivs även studiehandledning på dessa språk, men också på polska och rumänska. Studiehandledning ges i olika former och olika utsträckning för olika elever. På högstadiet och inom språkinträdning på gymnasiet finns också flerspråkig kompetens hos så kallade språkstödjare som finns som resurs för lärarna i undervisningen. Där finns i nuläget 3,5 tjänst i språken dari, arabiska och tigrinja.

I kommunen finns ett nätverk för den lokala ämnesutvecklingen i svenska som andraspråk och det finns en förvaltningsövergripande utvecklingslärartjänst i frågor som rör nyanlända och flerspråkiga elever. Under läsåret 15-16 deltog lärare från tre skolor samt en rektor i kursen *Nyanlända i skolan – förutsättningar, lärande och skolframgång* vid Göteborgs universitet. Under läsåret 16-17 deltar flera skolor i läsllyftet, där flerspråkiga elever finns med som en aspekt i alla moduler och delar.

Nulägesbeskrivning mottagande och utbildning av nyanlända elever

Processer i mottagandet av nyanlända elever

Rektorernas skattningar av i vilken grad de lever upp till författningarna så som de uttrycks i *Allmänna råd för utbildning av nyanlända* (figur 1), behandlar förutsättningar för arbetet i form av resurser och kvalitetsarbete, hur grundskolorna fattar beslut om elevernas skolgång baserat på en inledande individuell bedömning, hur skolorna hanterar undervisning i förberedelseklass och ordinarie undervisningsgrupp, samt prioriterad timplan. Skattningarna visar sammantaget att mycket fungerar på ett bra sätt, men att vissa områden behöver åtgärdas eller utvecklas. Nedan beskrivs olika aspekter, utifrån samtalen med rektorerna.

Figur 1. Rektorerens skattning

	Horsby 1-3	Horsby 4-6	Molla Mörlanda	Fyrskolorna	Altorp	Kunskapskällan
Förutsättningar						
1.	Yellow	Yellow	Yellow	Green	Green	Green
2.	Red	Green	Yellow	Green	Green	Yellow
3.	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
4.	Green	Yellow	Green	Green	Green	Green
Inledande bedömning						
1.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
2.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
3.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
4.	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green
5.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
6.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
7.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
8.	Green	Green	Green	Green	Green	Green
9.	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Green
10.	Green	White	Green	Green	Green	Green
11.	Green	Yellow	White	Yellow	Yellow	Green
Undervisning						
1.	Green	Green	White	Green	Green	Red
2.	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green
3.	White	Yellow	White	Yellow	Yellow	Green
4.	White	Green	White	Yellow	Yellow	Green
Tid						
1.	Yellow	Red	Yellow	Yellow	Yellow	Green
2.	Green	Red	Yellow	Green	Green	Green
3.	Green	Green	Red	Yellow	Yellow	Green

Förutsättningar:

1. Information om resursbehov
2. Rutin för kvalitetsarbete
3. Analys kompetensutveckling
4. Ge kompetensutveckling

Inledande bedömning:

- 1-3: Lokala rutiner för arbetet
4. Underlag för beslut
5. Starkaste språk
6. Placering inledningsvis
7. Undervisning inledningsvis.
8. Genomförande av kartläggningen
9. Analys av underlagen
- 10-11. särskilt stöd och extra anpassningar.

Undervisning:

1. Rutiner för övergång förberedelseklass – Ordinarie undervisningsgrupp
2. Lärare utbyter erfarenheter och följer elevens språk och kunskapsutveckling
- 3-4 planera för och underlätta övergången förberedelseklass – Ordinarie.

Gymnasiet utbildning och undervisning:

1. Rutiner för kunskapsbedömning
2. Starkaste språk används
- 3-4. Samarbete för att eleven snabbt ska vidare.

Undervisningstid:

1. Rutiner för beslut prioriterad timplan
2. Säkerställa omfördelning av tid
3. Information till rektor.

Figuren visar att huvudmannen förvissas sig om att rektorerna har tillräckliga resurser för mottagande av och utbildning för nyanlända elever via enhetschefen i ledningsgruppen. Särskilt de två skolor med störst mottagande framhåller att kommunikationen med huvudman om resursbehov fungerar på ett bra sätt. Huvudmannen har, i de särskilda kvalitetsrapporterna på området, rutiner för att följa upp utbildningen för nyanlända elever och vidta nödvändiga åtgärder. På skolnivå beskriver dock flertalet rektorer att rutiner för kvalitetsarbete och analys av kompetensutvecklingsbehov, inom just det här specifika området, antingen saknas helt, eller sker men då inte systematiskt eller standardiserat.

Figuren visar också att huvudmannen har kommungemensamma rutiner för hur skolorna ska arbeta under elevens första tid i skolan och att dessa finns konkretiserade lokalt på skolorna. Arbetet med att genomföra inledande kartläggning och fatta beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp fungerar också på ett bra sätt överallt. Ett utvecklingsområde som uppmärksammas handlar om att

analysarbetet av underlagen från kartläggningen kan förbättras. Ett annat område som upplevs som komplext och som kan utvecklas, gäller arbetet med nyanlända elever som är i behov av särskilt stöd och extra anpassningar. Här lyfts i samtalen svårigheter med såväl att utreda elevens behov, som att i praktiken erbjuda ett gott stöd i klassrummet.

Det finns rutiner för övergången från förberedelseklass till ordinarie undervisningsgrupp på skolorna, men i praktiken kan arbetet för att underlätta detta utvecklas. Att möjliggöra samverkan kring eleverna nämns också som något som kan förbättras på flera håll. De skolor som använder sig av prioriterad timplan för eleverna upplever att arbetet med detta fungerar mycket bra i praktiken, men här saknas rutiner för beslut och dokumentation.

Synliggjorda styrkor i verksamheten

I figuren nedan syns en lista med 13 punkter som Skolverket lyfter fram som framgångsfaktorer i arbetet med nyanlända elever (figur 2). Rektorerne har utifrån dessa punkter lyft fram och beskrivit synliga tecken på de styrkor som är som mest framträdande och signifikanta i deras verksamheter vad det gäller just att lyckas med undervisningen för nyanlända elever. Rektorerne resonemang visar på en bredd och mångfald i kommunens grundskolor, med bara enstaka gemensamma punkter. Som tydligast tendens framträder snarast de punkter som ingen rektor framhåller.

En framgångsfaktor som kännetecknar stora delar av kommunens verksamheter är hur de nyanlända eleverna mottas med en välkomnande och positiv inställning hos all personal. Särskilt inom årskurs 1-6 syns elevernas inkludering och goda förutsättningar till social delaktighet som en mycket stor framgångsfaktor på alla skolor. Bara på de skolor som har flerspråkig personal på plats många dagar i veckan, framhålls modersmålsundervisningens och studiehandledningens betydelse för elevernas utveckling och här beskrivs också att eleverna får arbeta med ämneskunskaper och språk parallellt och man ser detta som en anledning till att eleverna utvecklas på ett bra sätt.

Figur 2. Särskilt synliga framgångsfaktorer

	Horsby 1-3	Horsby 4-6	Molla Mörlanda	Fyrskolorna	Altorp	Kunskapskällan
1 Nyanlända är hela skolans angelägenhet och all personal tar ett gemensamt ansvar.	■	■	■	■		■
2 Vi har kunskap och kompetens om nyanlända elevers lärande.		■			■	
3 Alla lärare arbetar språk- och kunskapsutvecklande i ämnesundervisningen.						
4 Eleverna möter tankemässigt krävande uppgifter och får samtidigt stöttning.				■		
5 De nyanlända eleverna möts av höga förväntningar på sina egna förmågor.				■		
6 De nyanlända eleverna ges möjlighet att utveckla ämneskunskaper och språk parallellt.			■	■	■	■
7 De nyanlända eleverna ges studiehandledning på modersmålet utifrån behov.				■	■	■
8 Elever med annat modersmål än svenska erbjuds och deltar i modersmålsundervisning.			■		■	
9 De nyanlända eleverna ges möjlighet att lära känna icke nyanlända, jämnåriga elever.	■	■	■	■		
10 Eleven har en individuell utvecklingsplan som revideras och utvärderas kontinuerligt.					■	
11 Skolan dokumenterar och följer individuellt varje nyanländ elevs språkutveckling.						
12 Skolan dokumenterar och följer individuellt varje nyanländ elevs kunskapsutveckling.	■					
13 Skolan utvärderar undervisningen i relation till de nyanlända elevernas resultat?	■					

Några områden lyfts inte fram som bidragande faktor till elevernas framgång på samma sätt. Hit hör det språkutvecklande och tankemässigt utmanande arbetet i alla ämnen, dokumentation av elevens kunskaps- och språkutveckling som ett verktyg, samt det systematiska kvalitetsarbetets betydelse. Bara två skolor väljer att beskriva hur kunskap och kompetens om elevgruppen är en avgörande och positivt bidragande faktor i vilken utbildning eleverna får.

Laglighetsaspekter

I Herrljunga kommun finns det 152 elever i grundskolan som har ett annat modersmål än svenska, av dessa 152 elever så finns det 22 olika modersmål representerade i elevgruppen. De fördelar sig till stor del på de tre största språken; persiska/dari, arabiska och somaliska. Många språk talas bara av en eller ett par elever i kommunen. Det är rektorn som beslutar om en elev har rätt till modersmålsundervisning. Som regel kan en elev bara få modersmålsundervisning i ett språk. Huvudmannen är skyldig att anordna

modersmålsundervisning om det finns minst fem elever som har rätt till undervisningen, dessa elever önskar att få undervisning i språket, och det finns en lämplig lärare. Det är rektorn som avgör om en lärare är lämplig att bedriva modersmålsundervisning. I dagsläget uppfyller kommunen lagkravet gällande modersmålsundervisning, då man har gjort allt man rimligen kan för att erbjuda alla berättigade elever undervisning. Däremot så har kommunen inte fullt ut fått tag på lämpliga lärare i alla aktuella språk för att faktiskt kunna bedriva modersmålsundervisning i önskad omfattning.

Måluppfyllelse

Nedan följer en redogörelse för hur väl skolformerna når upp till lagens måluppfyllelse.

Förskolan

När det gäller förskolans krav på sig gällande flerspråkighet så kretsar den kring läroplanens krav på att barn med ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål. Detta innebär att förskolan ska bidra till att stimulera barnets språkutveckling både på svenska och på modersmålet, samtidigt som förskolan ska ge förutsättningar för att barnen ska kunna utveckla sin egen identitet.

I skolinspektionens granskning under hösten 2016 så innebar tillsynsbeslutet att förskoleverksamheten hade brister inom området. Detta gällde enbart delar av verksamheten, som inte är frekvent möter barn med en flerspråkig bakgrund. Förvaltningen har inför förvaltningsövergripande gemensamma riktlinjer efter Innerbys modell och arbetar med att stärka medvetenheten kring flerspråkighet. Vi kan konstatera att där de flesta barnen med en flerspråkig bakgrund finns i vår verksamhet där är också personalen mest medveten om det och har rutin på att hantera flerspråkigheten.

Resultatuppföljning grundskolan åk 6

För att kunna säga något om kommunens måluppfyllelse har vi följt upp resultaten för invandrade elever på kort och lång sikt, samt gruppen flerspråkiga elever som helhet, i samband med höstbetygen 2016. Resultaten har alltså följts upp ut efter tre olika grupper. *Nyanlända* är de elever som har kommit till Sverige inom en tidsperiod om fyra år. *Invandrade* är de elever som har ett datum för när de invandrade till Sverige som överstiger fyra år. *Flerspråkiga* är de elever som har angivit att de har ett annat modersmål än svenska oavsett om de är födda i Sverige eller ej.

Måluppfyllelse för nyanlända elever i årskurs 6 som varit i Sverige mindre än fyra år
höstterminen 2016

Ämne	Antal elever årkurs 6 totalt	Andel A-E % totalt i årskurs 6	Andel A-E % av elever som varit i Sverige i mindre än 4 år	Differens
Bild	90/93	97%	80%	-17
Engelska	88/102	77%	20%	-57
Hem- och konsumentkunskap	54/57	95%	50%	-45
Idrott och hälsa	96/101	95%	40%	-55
Matematik	81/102	79%	40%	-39
Musik	92/92	100%	100%	0
NO	38/38	100%	-	-
Biologi	51/64	80%	40%	-40
Fysik	41/53	77%	40%	-37
Kemi	32/45	71%	40%	-31
SO		100	-	-
Geografi	65/75	87%	60%	-27
Historia	67/79	85%	60%	-25
Religion	55/69	80%	60%	-20
Samhällskunskap	72/85	85%	40%	-45
Slöjd	100/102	98%	80%	-18
Svenska/SvA	80/92	87%	60%	-27
Teknik	82/89	92%	60%	-32

Anledningen till att tabellen endast visar andel elever med godkänt resultat i ämnena bland eleverna som varit i Sverige i mindre än fyra år, är för att det är en mycket liten grupp. Gruppen har färre än tio elever. Vi kan konstatera att dessa elever inte når målen i samma utsträckning som övriga elever i årskurs sex. Eleverna presterar bäst i de praktisk-estetiska ämnena såsom bild, slöjd och musik och presterar svagast i engelska.

Bland eleverna som har invandrat, men som har varit i Sverige längre än fyra år, kan vi konstatera att de har en svagare måluppfyllelse än elevgruppen som i stort, även om de i enskilda ämnen har en bättre måluppfyllelse än kommunen som helhet. Vi kan se att de har en god måluppfyllelse i bild, hemkunskap och slöjd, alla praktiska ämnen. Svagast är måluppfyllelsen i historia, biologi, engelska och matematik. Även denna elevgrupp är ganska liten, under tio elever.

Måluppfyllelse för invandrade elever i årskurs 6 som varit i Sverige längre än fyra år för höstterminen 2016				
Ämne	Antal elever årkurs 6 totalt	Andel A-E % totalt i årskurs 6	Andel A-E % av elever som varit i Sverige i längre än 4 år	Differens
Bild	90/93	97	100	3
Engelska	88/102	77	57	-20
Hem- och konsumentkunskap	54/57	95	100	5
Idrott och hälsa	96/101	95	86	-9
Matematik	81/102	79	57	-22

Ärende 9

Musik	92/92	100	100	0
NO	38/38	100	-	-
Biologi	51/64	80	57	-23
Fysik	41/53	77	71	-6
Kemi	32/45	71	71	0
SO		100	-	-
Geografi	65/75	87	71	-16
Historia	67/79	85	57	-28
Religion	55/69	80	71	-9
Samhällskunskap	72/85	85	71	-14
Slöjd	100/102	98	100	2
Svenska/SvA	80/92	87	71	-16
Teknik	82/89	92	86	-6

När jämför eleverna som invandrat och varit här längre än 4 år med eleverna vid Horsbyskolan så kan var se att resultaten samvarierar. Kunskaperna i engelska, biologi och historia ligger kvar under genomsnittet, medan ett flertal andra ämnen ligger nära Horsbys snitt. I religion, svenska/SvA och teknik har de en marginellt bättre måluppfyllelse än Horsby. Att det finns en samvariation mellan resultaten på Horsby och den andra elevgruppen kan förklaras med att den elevgruppen till största del går på Horsby och endast en mindre del utgörs av elever vid andra skolor. I de fall där elever som har varit i Sverige längre än 4 år har bättre resultat än Horsby så kan detta förklaras med att elever gående vid andra skolor dragit upp gruppens snitt.

Jämförelse mellan invandrade elever i årskurs 6 som varit i Sverige längre än fyra år, horsbyskolans måluppfyllelse och kommunens totala måluppfyllelse höstterminen 2016				
Ämne	Andel A-E % totalt i årskurs 6	Andel A-E % totalt för Horsby	Andel A-E % av elever som varit i Sverige i längre än 4 år	Differens Mellan Horsby och längre än 4 år
Bild	97	93	100	7
Engelska	77	76	57	-19
Hem- och konsumentkunskap	95	90	100	10
Idrott och hälsa	95	91	86	-5
Matematik	79	62	57	-5
Musik	100	100	100	0
NO	100	-	-	-
Biologi	80	71	57	-14
Fysik	77	73	71	-2
Kemi	71	71	71	0
SO	100	-	-	-
Geografi	87	78	71	-7
Historia	85	73	57	-16
Religion	80	68	71	3
Samhällskunskap	85	76	71	-5

Ärende 9

Slöjd	98	96	100	4
Svenska/SvA	87	69	71	2
Teknik	92	84	86	2

När det gäller elever med ett annat modersmål, är måluppfyllelsen svagare än genomsnittet. Detta kan framförallt förklaras med att flera elever i målgruppen delas med den första gruppen av elever som har varit i Sverige kortare än fyra år.

Jämförelse mellan elever med annat modersmål och kommunens totala måluppfyllelse för höstterminen 2016 i årskurs 6.				
Ämne	elever årkurs 6 totalt	Andel A-E % totalt i årskurs 6	Andel A-E % av elever med annat modersmål	Differens
Bild	90/93	97	94	-3
Engelska	88/102	77	63	-14
Hemkunskap	54/57	95	88	-7
Idrott/hälsa	96/101	95	79	-16
Matematik	81/102	79	53	-26
Musik	92/92	100	94	-6
NO	38/38	100	100	0
Biologi	51/64	80	60	-20
Fysik	41/53	77	55	-22
Kemi	32/45	71	45	-26
SO	-	100	-	-
Geografi	65/75	87	67	-20
Historia	67/79	85	69	-16
Religion	55/69	80	50	-30
Samhällskunskap	72/85	85	63	-22
Slöjd	100/102	98	95	-3
Svenska/SvA	80/92	87	82	-5
Teknik	82/89	92	84	-8

Resultatuppföljning grundskolan åk 9

Vi har även följt upp resultaten för de flerspråkiga eleverna i samband med höstbetygen för årskurs nio. Uppdelningen här är också gjord utifrån de tre olika grupperna nyanlända, invandrade för mer än fyra år sedan och flerspråkiga elever med annat modersmål.

Jämförelse mellan andel A-E i % för årskurs 9, i kommunen totalt (1), för nyanlända som varit i landet kortare än 4 år (2), elever som invandrat och varit i landet längre än fyra år (3), samt elever med annat modersmål (4). Differensen är mellan aktuell kolumn (2,3,4) och kommunen totalt (1)

Ämne	Andel A-E % totalt i årskurs 9	Andel A-E % av elever som varit i Sverige i mindre än 4 år	Diff	Andel A-E % av elever som varit i Sverige i längre än 4 år	Diff	Andel A-E % av elever med annat modersmål	Diff
Biologi	95%	-	-	100%	5%	100%	5%
Bild	100%	100%	0%	100%	0%	100%	0%
Engelska	85%	0%	-85%	88%	3%	25%	-60%
Fysik	92%	-	-	100%	8%	100%	8%
Geografi	92%	-	-	86%	-6%	75%	-17%
Historia	94%	-	-	100%	6%	100%	6%
Hem- och Konsumentkunskap	97%	67%	-31%	100%	3%	85%	-13%
Idrott och hälsa	90%	56%	-34%	100%	10%	69%	-21%
Kemi	91%	-	-	100%	9%	100%	9%
Tyska	88%	-	-	-	-	-	-
Franska	78%	-	-	50%	-28%	0%	-78%
Spanska	95%	-	-	100%	5%	100%	5%
Matematik	77%	11%	-66%	75%	-2%	30%	-47%
Modersmål: Arabiska	100%	100%	0%	-	-	100%	0%
Modersmål Dari	86%	83%	-2%	100%	14%	86%	0%
Modersmål Tigrinja	67%	100%	33%	-	-	100%	33%
Musik	95%	78%	-18%	100%	5%	85%	-11%
Religionskunskap	95%	-	-	100%	5%	100%	5%
Samhällskunskap	93%	-	-	88%	-5%	75%	-18%
Slöjd	97%	70%	-27%	100%	3%	75%	-22%
Svenska	88%	-	-	80%	-8%	100%	12%
Svenska som andraspråk	21%	0%	-21%	100%	79%	22%	1%
Teknik	93%	-	-	100%	7%	100%	7%

Av eleverna som har varit i Sverige kortare än fyra år kan vi konstatera att de har betyg i få ämnen och inte kommit så långt att de hunnit påbörja studier i flera ämnen. Vi kan konstatera att eleverna presterar väl i bild och i modersmål, medan de har en väldigt låg måluppfyllelse i engelska, svenska som andraspråk och matematik. Måluppfyllelsen borde framförallt härledas till deras korta studietid.

Elever som har varit i Sverige längre än fyra år presterar väl. I alla ämnen utom fem presterar de bättre eller lika bra som kommunsnittet och i många ämnen har de en 100-procentig måluppfyllelse. Vi kan konstatera att genom att ha passerat genom skolan i Herrljunga kommun, så har flertalet av dessa elever goda förutsättningar att nå en gymnasieutbildning.

Likt resultatuppföljningen för eleverna i årskurs sex, dras måluppfyllelsen ned på grund av att gruppen flerspråkiga elever till stor del innehåller individer som även ingår i gruppen nyanlända.

Gymnasiet

IM-programmet språkintröduktion

Målet med utbildning inom språkintröduktion som IM-program, är att elever där ska få en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket så att de kan gå vidare till annat gymnasieprogram eller annan utbildning. Under läsåret 2015/2016 var det ingen elev som hade studerat på IM-programmet språkintröduktion som hade så goda resultat att eleven kunde påbörja ett nationellt program. För läsåret 2016/2017 har språkintröduktionen 55 elever och av dessa ser det ut som om sju till åtta elever, utifrån nuvarande progression, kommer att klara kunskapskraven och nå behörighet för att kunna gå vidare till ett nationellt program till hösten 2017. Skulle åtta elever gå vidare till nationellt program skulle detta motsvara en måluppfyllelse om 14,5 %.

Processer

Riktlinjernas genomslag

Huvudmannens kommungemensamma rutiner har konkretiserats i lokala rutiner på alla skolorna. De fungerar också som ett stöd i det praktiska arbetet i flertalet rektorsområden, men är inte alltid vad som styr hur man gör vid ett mottagande av en nyanländ elev. Det finns delar av arbetet med nyanlända elever som inte berörs i den övergripande rutinen och då saknas det också ett arbete med detta lokalt.

Förhållningssätt och bemötande

Kartläggningen påvisar att stora delar av personalen i våra verksamheter har ett gott förhållningssätt och tar emot de nyanlända eleverna på ett välkomnande och positivt sätt. Särskilt bör arbetet i årskurs 1-6 lyftas fram där elevernas inkludering och goda förutsättningar till social delaktighet är mycket stor.

Rekrytering av personal

En rektor vid Horsbyskolan har ett samordnande ansvar för rekrytering av modersmåls lärare. Samordningen i sig har en god funktionalitet på så sätt att kommunen nu säkerställer att elever som har rätt till modersmålsundervisning identifieras och uppmärksammas och att åtgärder vidtas för att uppfylla lagkraven på området modersmålsundervisning. Rekryteringen av lärare i ämnena är dock ett problem, likt lärarsituationen i andra ämnen i hela riket. Förvaltningen har alltså inte kunnat införskaffa modersmåls lärare/studiehandledning i alla språk.

Kompetensutveckling

Förvaltningen har för stunden en adekvat kompetensutveckling och personalförsörjning gällande Svenska som andraspråk. All personal är inte behörig inom ämnet, men ett flertal lärare har påbörjat en utbildning som ska leda till en behörighet. Det finns förutsättningar för att utöka kompetensförsörjningen både vad det gäller kompetensutveckling via extern aktör och via kollegial samverkan kring flerspråkighet generellt och i språkutveckling i synnerhet för att nå ut till den lärargruppen i stort.

Sammanfattande Analys

Måluppfyllelsen för elever med en flerspråkig bakgrund delas in i elever som är nyligen invandrade och elever som har varit en längre tid i utbildningssystemet i Sverige. Elever som varit i Sverige i längre än fyra år klarar sig relativt väl och i många fall till och med mycket bra. Det vi kan se är att eleverna i årskurs sex inte har samma måluppfyllelse som eleverna i övrigt, men det är svårt att dra några långtgående slutsatser kring varför det är så, då avvikelser i måluppfyllelse korrelerar starkt med måluppfyllelsen vid Horsby. Ämnen som dock sticker ut är engelska, historia och biologi, där eleverna har tydligt lägre måluppfyllelse. Att invandrade elever underpresterar i engelska kan behöva en fortsatt analys, då materialet i rapporten inte ger några förklaringar. Invandrade elever har varit i Sverige i mer än fyra år och har alltså gått i kommunens skolor under hela tiden eleverna har fått undervisning i engelska. Orsakerna till att just historia och biologi sticker ut bland ämnena i so- och no-blocken, kan vara att dessa ämnen har färre ämnesspecifika begrepp i sina läromedel och fler skriftspråkliga. Ämnesspecifika begrepp tenderar att förklaras för alla elever i undervisningen, medan man förutsätter att eleverna förstår de mer generella skriftspråkliga och det är typiskt för andraspråkselever att de behöver stöttning i att utveckla just denna del av ordförrådet.

När det gäller elever som varit i Sverige kortare än fyra år, bör resultatet bedömas som positivt utifrån förutsättningarna. De flesta av de elever som ingår i underlaget har varit i landet i mellan 1 och 1.5 år och det är en kort tid att hinna läsa in all undervisning och kunskap som vanligtvis är planerad till att ta sex eller nio år. Den låga måluppfyllelsen i flera av ämnena bör även kunna härledas till att eleverna adderar ämnen allt eftersom, vilket innebär att de har läst flera ämnen under en väldigt kort tid och detta påverkar deras förutsättningar att nå målen. Det är dock svårt att säga något om alternativ till detta, då upplägget innebär att eleverna kan fokusera på ämnen utefter sina förutsättningar i och med arbetet med den prioriterade timplanen. Hur den prioriterade timplanen påverkar elevernas möjlighet till måluppfyllelse behöver alltså utvärderas i ett längre perspektiv.

Nulägesbeskrivningen av processerna kring själva mottagandet av en nyanländ elev, har visat att det i stort fungerar på ett bra sätt i kommunen. Eleverna tas emot och erbjuds undervisning under den inledande bedömningen och placeras därefter utifrån vad den har visat. Förutsättningar för mottagande finns på skolorna, även om det sedan sker i olika former. En förutsättning som påverkar kvaliteten i mottagandet är tillgång till studiehandledning på modersmålet i den tidiga undervisningen. Skillnaderna i tillgång till detta påverkar likvärdigheten i kommunen, mellan skolor men framför allt mellan elever beroende på vilket modersmål de har.

Det vanligast förekommande sättet att organisera undervisningen för nyanlända elever är genom direktplacering i ordinarie undervisningsgrupp och för årskurs ett till sex är också den sociala inkluderingen av elever den tydligast beskrivna framgångsfaktorn av rektorerna. Men även

förberedelseklass förekommer i kommunen. Det används huvudsakligen på högstadiet och här syns inte den sociala inkluderingen av eleverna på samma sätt.

För elever i årskurs 4-9 använder sig flera skolor av prioriterad timplan och beskriver att detta är ett verktyg som fungerar bra i att planera för och stötta elevens språk- och kunskapsutveckling. Dock kan den formella beslutsprocessen standardiseras och hanteras på ett bättre sätt gällande detta. Av nulägesbeskrivningen framgår det alltså att riktlinjerna för mottagande av flerspråkiga elever är i behov av en revidering utifrån att alla delar inte ingår i dem, såsom just arbetet med prioriterad timplan. Utöver det finns det även ett fortsatt behov av att säkerställa att riktlinjerna efterlevs.

En styrka vad det gäller utbildning av flerspråkiga elever i kommunen, är att det finns både erfarenhetsbaserad och formell kompetens inom området. På förvaltningsnivå finns en utvecklingslärtjänst med samordningsansvar för frågan och nätverksträffar för lärare i svenska som andraspråk sker fem gånger per läsår. Alla rektorsområden har nu en lärare som ansvarar för ämnet och den formella kompetensen ökar också, då flera lärare läser ämnet inom lärarlyftet. Förutom något undantag framhålls dock inga synliga tecken på att undervisningen eleverna får i ordinarie undervisningsgrupper är baserad på en kompetens om vad just den här elevgruppen behöver. Man kan därför anta att denna kompetenshöjande insats i kommunen inte har fått genomslag kollegialt överallt ännu och att det även fortsättningsvis finns behov av att stärka kompetensen på området. Det handlar då alltså om att stärka förutsättningarna för att flerspråkiga elever ska inkluderas inte bara socialt utan även med hög kvalitet i de pedagogiska sammanhangen inom den ordinarie undervisningen i alla ämnen, exempelvis genom kunskap om språk- och kunskapsutvecklande arbetssätt. Till situationen hör också att enheterna inte upplever sig göra en systematisk analys av vilka behoven av kompetensutveckling är inom detta område och här finns en förbättringspotential i enheternas systematiska kvalitetsarbete. Det bör samtidigt poängteras att på flera håll i kommunen möter eleverna en inkluderande undervisning där pedagoger samarbetar och anpassar undervisningen efter elevernas individuella behov. Men att detta sker beskrivs alltså inte som kopplat till en utpräglad kunskap om vad som gagnar just nyanlända eller flerspråkiga elever i undervisningen. Att det finns en kompetens om elevgruppen lyfts framför allt fram som en framgångsfaktor i högstadiets förberedelseklass, att detta där syns i planering, genomförande och anpassning av undervisningen. Utanför denna verksamhet syns det dock inte på samma vis och detta kan vara en förklaring till varför praktiken kring övergången från undervisning i förberedelseklass till ordinarie undervisningsgrupp också utpekats som något som kan utvecklas. En osäkerhet kring att hantera flerspråkiga elever i den ordinarie verksamheten syns på många håll i kommunen, även i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Här finns ett behov av att utveckla utredningen av vilka behov som elever med flerspråkighet kan tänkas ha, samt vilka insatser och metoder som är lämpliga för att möta det behovet.

Slutligen så visar alltså resultatet på att det finns en förbättringspotential gällande likvärdigheten i studiehandleddningen. Detta beror delvis på att rekryteringen av vissa språkliga kompetenser är svår, men delvis handlar det också om att rutiner för att säkerställa kvaliteten i den studiehandleddningen som erbjuds saknas. Som komplement till studiehandleddningen har kommunen från och med den här terminen tillgång till studiestöd på modersmålet via det digitala verktyget inläsningstjänst. Detta kan till viss del bistå rektorer och personal i att säkerställa nivån på språkstödet inom de språk som finns där.

När det gäller förskolans arbete med flerspråkighet kan vi se att det finns ett behov av att stärka likvärdigheten kring hur arbetet med flerspråkighet bedrivs, men att det arbetet är påbörjat.

Slutsatser

Resultatet bidrar till följande slutsatser:

1. Måluppfyllelsen för elever med en flerspråkig bakgrund ser god ut, förutsatt att de fått undervisning i kommunen längre än fyra år, med undantag för resultaten av engelskundervisningens första fyra år.
2. Att genomgå utbildning i Herrljunga kommuns grundskola skapar goda förutsättningar för elever med en flerspråkig bakgrund att nå kunskapskraven.
3. Det finns tecken på ett behov av kompetensutveckling i språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen.
4. Kunskapen kring extra anpassningar och särskilt stöd för framför allt nyanlända elever bör stärkas.
5. Det systematiska kvalitetsarbetet på enheterna gällande nyanlända och flerspråkiga elevers utbildning kan stärkas.
6. De pedagogiska rutinerna för mottagande av nyanlända elever är i behov av en revidering, rutinernas efterlevnad behöver även fortsättningsvis följas upp.
7. Arbetet med att säkerställa studiehandlingens likvärdighet behöver utvecklas.

Utvecklingsområden

Utifrån de slutsatserna kan vi se följande utvecklingsområden.

Det finns en generell förbättringspotential som kan kopplas till kompetensutveckling gällande nyanlända och också flerspråkiga elevers speciella förutsättningar och behov. En aspekt av detta handlar om att möjliggöra för lärare i alla ämnen att kunna planera, genomföra och utvärdera sin undervisning på ett mer adekvat sätt. Detta kan exempelvis göras genom att öka kunskapen och förståelsen kring vad ett språkutvecklande arbetssätt i alla ämnen innebär. En annan aspekt av detta handlar om att kunskapen kring flerspråkighet och hur utformningen av extra anpassningar och särskilt stöd också är ett utvecklingsområde. Framförallt gäller detta att kartlägga behoven av extra anpassningar som är kopplade till att elever lär sig i och på ett andraspråk och sedan finna adekvata insatser för att matcha det.

Det finns även ett utvecklingsbehov av att stärka enheternas egna systematiska kvalitetsarbete gällande nyanlända och flerspråkiga elever. Detta skulle medföra att de över tid skulle få en egen tydligare bild av vilka egna utvecklingsområden som de ställs inför.

Att revidera riktlinjerna i sig är inget utvecklingsområde, utan det är en åtgärd som under våren kommer omhändertas, däremot finns det även fortsättningsvis behov av att säkerställa kunskapen kring dokumentet så att personalen kan efterleva det.

Slutligen så finns det även ett utvecklingsbehov gällande att säkerställa studiehandlingens kvalitet och likvärdighet, framförallt genom former för uppföljning, kompetensutvecklande insatser för studiehandledare, men även genom att se över förutsättningarna för fjärrundervisning och stöd genom andra digitala lösningar.

TN § 20

DNR TK 184/2015

Förväntad budgetavvikelse gällande projekt Molla skola

Sammanfattning

Projekt Molla skola innebär om- och tillbyggnad av Molla skola, vilket beräknas stå klart under hösten 2017. Projektet har en tilldelad budget om totalt 20 mnkr. På grund av tillkommande kostnader och osäkerheter när det gäller statsbidrag för byggnationen uppkommer en förväntad budgetavvikelse för projektet. Den förväntade kostnaden är 22,9 mnkr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2017-01-31
Protokoll styrgruppsmöte 2017-01-30

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Informationen skickas till Bildningsnämnden och Kommunstyrelsen som uppföljning.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Informationen skickas till Bildningsnämnden och Kommunstyrelsen som uppföljning. Beslutsunderlaget "Protokoll styrgruppsmöte" skickas med som bilaga.

Expedieras till: Handläggaren, Bildningsnämnden och Kommunstyrelsen

BA

| |

de

Meddelande 1

Om och tillbyggnad Molla skola/förskola

Styrgruppsmöte

Nr Sida
1 1(2)

Sammanträdesplats
F-salen

Sammanträdesdatum
17-01-30

Datum för nästa sammanträde
meddelas senare

Sammanträdesplats/Projekt
Molla skola

Plats för nästa sammanträde

Närvarande vid sammanträdet var / Distribueras till se Projektplatsen

Ulf Wedin: Projektledare (UW)
Christer Wetterbrandt: Rektor (CW)
Eva Johansson: Förskolechef (EJ)
Christer Berg: Kostchef (CB)
Eva Nordén fastighetschef (EN)

SG7

Kopia till (förutom ovanstående)

- UW hälsade alla välkomna.
- Information om nuläget:
Mycket strul med arkitektens konstruktörer, kopplat mot bl.a. hållfasthetsberäkningar mm. Detta har gjort att bygget försenats. För närvarande ligger det 7 veckor efter tidplanen. Nu är dock dessa oklarheter avklarade och entreprenören kommer att arbeta in en del av tiden men det är i nuläget oklart om tidplanen för slutbesiktningen av den nya byggnaden kan hållas. En ekonomisk reglering med konstruktören är att vänta.

Projekteringen med skolgården är i full gång och verksamheterna och projektledningen har kommit överens om hur skolgården skall utformas. Dock återstår detaljplaneringen gällande de exakta placeringarna av lekredskapen.

Materialkostnaden för lekutrustning belysning asfalt mm är kalkylerad till 590'kr och arbetskostnaden till 319'kr. På denna summa har stadsbidrag sökts med 50%.

Då Herrljunga kommun köpt in en del mark av grannfastigheten (ca 4000m²) där den nya tillfarten till skolan är belägen så planeras förutom vändplan och miljöbod en ny parkeringsplats inom ytan. Åtgärden görs för att få bort trafiken mellan bussavsläppningen och skolgårdsentrén så att all tung trafik flyttas bort från skolområdet.

Sammanträdesgrupp / Projekt
Herrljunga kommunhus

PROTOKOLL

Nr
1 Sida
2(2)

Sammanträdesdatum
2016-02-17

- Ekonomiavstämning

Prognosen för bygget är som följer.

Entreprenören har till dags dato avropat 8milj. av totalt 17,25 milj.

Upparbetat av övriga kostnader är 1.2 milj. av 1.6 milj.

För markarbeten, skolgård, elförsörjning är 580 tusen upparbetat mot kalkylerat 2.2 milj.

Den totala projekteringskostnaden ligger på 1,17 milj.

Projektledningen har från projektets start påtalat att kostnaden kommer att landa på runt 22 miljoner för det totala projektet. Detta har kommunicerats till beställare samt kommunledning. Projektledningen har fått klartecken från KSO att fortsätta projektet med information om att projektbudgeten kommer att justeras.

Den totala prognosen pekar på 22,9 milj. Då är inga stadsbidrag frånräknade.

En uppskattning av dessa bidrag är ca 1,5 milj. vilket skulle göra att projektet i så fall landar på ca 21,4 milj. Detta är dock inget som man kan räkna med efter som inga bidrag i dagsläget är beviljade.

- Mötet avslutades med rundvandring på bygget.

Vid pennan
Ulf Wedin

TN § 17

DNR TK 21/2017

Fråga till Bildningsnämnden – planering av investeringar i Od skola

Sammanfattning

Tekniska nämnden planerar att genomföra flera reinvesteringar i Od skola de närmaste åren. De planerade reinvesteringarna syftar till att rusta upp ersätta uttjänta byggnadsdelar.

Inför arbetet vill tekniska nämnden fråga bildningsnämnden hur de ser på verksamheten framåt så att högsta möjliga totala nytta kan uppnås. Om bildningsnämnden ser framtida behov av att anpassa lokalerna utifrån verksamhetens behov så bör det planeras tillsammans med det planerade underhållet.

Beslutsunderlag

Presidieskrivelse daterad 2017-01-23

Förslag till beslut

Förvaltningens förslag till beslut:

- Tekniska nämnden frågar Bildningsnämnden hur de ser på verksamheten i Od skola utifrån lokalplaneringsperspektivet.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om presidiets förslag till beslut antas och finner att så sker.

Tekniska nämndens beslut

1. Tekniska nämnden frågar Bildningsnämnden hur de ser på verksamheten i Od skola utifrån lokalplaneringsperspektivet.

Expedieras till: Handläggaren, Bildningsnämnden

KS § 5

DNR KS 299/2016 942

Äskande från bildningsnämnden gällande ombyggnation av Ugglands lekhall för start av ny femårsverksamhet

Sammanfattning

Sländans förskola har sedan våren 2011 varit inrymd i en del av Hagens äldreboende. I den del där förskolan är inrymd måste ombyggnad av etapp fyra påbörjas under hösten 2017. För förskoleverksamheten innebär det att förskolan Sländan flyttar ut under sommaren 2017 och startar i andra lokaler från och med augusti 2017. Bildningsförvaltningen har tillsammans med tekniska förvaltningen undersökt möjligheterna att finna ersättningslokal i Herrljunga tätort. Någon ledig lokal har inte gått att få tag i.

Ugglands lekhall är den lokal som finns tillgänglig. Efter en mindre ombyggnad av lekhallen kan den fungera som ny femårsavdelning klar att använda 2017-08-01.

Beslutsunderlag

Ordförandeskrivelse i ärendet daterad 2017-01-02
Bildningsnämnden § 152/2016-12-05

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens ordförandes förslag till beslut:

1. Kommunstyrelsen beslutar att ge tekniska nämnden i uppdrag att bereda ombyggnaden av Ugglands lekhall.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om förvaltningens förslag till beslut antas och finner att så sker.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen uppdrar åt tekniska nämnden att bereda ombyggnaden av Ugglands lekhall.

Expedieras till: Tekniska nämnden
För kännedom Bildningsnämnden
till:

Ann-Charlotte Lilja, 0322-600858
ann-charlotte.lilja@vargarda.se

Minnesanteckningar samrådsgrupp om vuxenutbildningen

Vuxenutbildning/Integration/Arbetsmarknad

Plats Komvux Herrljunga, sal 32, kl 8.15-9.30

Datum 2017-01-30

Närvarande:

Ingemar Kihlström, Bildningsnämnden Herrljunga
Robert Andersson, Bildningsnämnden Herrljunga
Bodil Jivegård, Bildningschef Herrljunga
Åsa Mukhopadhyay, Lärande och omsorgsutskottet, Vårgårda
Sirpa Bergenstoff, Lärande och omsorgsutskottet, Vårgårda
Ann-Charlotte Lilja, Rektor komvux/Verksamhetschef vux/int/arb marknad
Sophie Karlsson, samordnare vuxenutbildningen

Överskottet/ekonomin

Underskottet blir något högre än vad som tidigare sagts på samverkansmöten under hösten. En faktura från IT de sista dagarna av 2016 gör att överskottet hamnar under 500 000 (495 000). Mer inkomster än förväntat 2016 i form av IKE, främst från utbildningarna tapetserare och yrkesförare. Den vakans och den anställning som gjorts har tagit ut varandra kostnadsmissigt. Ann-Charlotte Lilja (ACL) framför önskemål att pengarna från överskottet används till språkstöd, yrkessvenska och snabb-spår inom SFI. Gruppen bifaller.

Schablonersättning

Schablonersättningen behöver i nuläget inte utökas.

Statsbidrag

Under 2017 försvinner de riktade statsbidragen till vuxenutbildningen och bidragen ingår istället i de generella bidragen till kommunerna. Det är ännu för tidigt att säga hur detta påverkar komvux från 2018 och framåt.

Yrkesvuxbidragen blir kvar och det gäller även för bidragen kopplade till yrkesförarutbildningarna.

Rättighetslagstiftningen

Sophie Karlsson, samordnare/syv, informerar om den nya rättighetslagstiftningen som ger elever rätt att läsa in såväl grundläggande som särskild behörighet till eftergymnasiala utbildningar givet att det står med i deras individuella studieplan. Kan eventuellt medför extra kostnader då IKE för utbildningar på annan ort kan öka.

Förläggning av vux i Herrljunga/Vårgårda

Rektor presenterar förslaget om fördelningen av utbildningar mellan orterna som tidigare skickats ut till samrådsgruppen och förklarar bakgrunden (se bilaga i kallelse). Rektor redogör för tankarna bakom att gruv förläggs till Vårgårda och lyfter även farhågan om ökade IKE på sikt om gruv inte förläggs till Vårgårda. Frågor från gruppen kring rättighetslagstiftningen samt om sÄrvux flytt till Vårgårda. Frågor kring om lokalerna kommer att användas maximalt i Herrljunga och rektor bekrÄftar att det kommer de att göra. Vuxenutbildningens schemalÄggare har varit med i arbetet kring fördelning av orter för att se över att lokalerna dels räcker till på varje ort och att de används effektivt. Frågor kring elevernas kostnader för resor mellan orterna: Etableringseleverna har resebidrag från AF. Vidare information om att AF har upphandlat Hermods som kommer att ha grundläggande moduler i Vårgårda alt Herrljunga, vilket innebär att eleverna inte i lika hög utstrÄckning behöver Åka till Alingsås för andra aktiviteter än SFI som ingår i deras etableringsplan. På vuxenutbildningen kommer det att bli två arbetslag med lärare, ett på varje ort, gemensamma träffar blir APT. Personalen blir mer fast och behöver inte Åka emellan vilket ses som positivt. Önskemål framförs från samrådsgruppen om att yrkesutbildningar även framöver kan vara förlagda i Herrljunga.

Samrådsgruppen bifaller förslaget på vuxenutbildningens fördelningen mellan orter, med planering för att det träder i kraft from aug 2017.

RektorstillsÄttning

VIA-verksamheten utökas med Daglig verksamhet och Klara (psykiskt funktionshinder) fr o m 1 augusti. I och med att verksamheten växer har beslut fattats om att Ann-Charlottes roll skall vara verksamhetschef och därmed behöver ny rektor rekryteras. Annons finns ute på Offentliga jobb/AF och många ansökningar har kommit in. Samordnartjänsten försvinner i och med rektorsrekryteringen och Återgår till att bli en renodlad syv-tjänst igen.

Yrkesutbildning

Industritutbildning är på gång och planeras för att starta i augusti. 4 platser i Vårgårda och troligen 4 platser i Herrljunga. Utbildningen kommer att ges i kombination med yrkessvenska. Upplägget är tänkt som arbetsplatsförlagt 2

dagar i veckan, 2 dagar teori, 1 dag yrkessvenska. Finns efterfrågan på restaurang/kock- samt elutbildningar inom BRvux och rektor vux har fört inledande samtal med rektor på Kunskapskällan kring detta.

Övriga frågor

Åsa M och Sirpa har varit på möte med FUB. Personalsituationen diskuterades. Svårt hitta personal med kompetensen funktionshinder. Vad finns det för underlag för att starta en utbildning med inriktning mot funktionshinder? Arbetsmarknad finns. Ann-Charlotte/Sophie förklarar hur vård och omsorg är upplagt i nuläget. Riktad utbildning är möjligt framöver. Intresse från eleverna kan behöva undersökas.

Yrkessvenska vård är på gång för såväl elever som personal ute i verksamheten.

Två SFI-lärare skall rekryteras. Kan bli svårt att rekrytera legitimerad personal sett till de ansökningar som har kommit.

Nästa möte

3 april [08.15 – 09.30](#) på Herrljunga vuxenutbildning.

Minnesanteckningar
Sophie Karlsson